

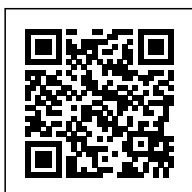

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

596/0

Návrh poslanců Víta Rakušana, Petra Fialy, Mariana Jurečky, Markéty Pekarové Adamové, Ivana Bartoše, Josefa Cogana, Marka Bendy, Aleše Dufka, Jana Jakoba, Jakuba Michálka, Lucie Potůčkové, Evy Decroix, Jiřího Navrátila, Michala Zuny a Olgy Richterové na vydání zákona, kterým se mění zákon o správě voleb a některé další zákony

Zástupce předkladatele: Rakušan V. a další
Doručeno poslancům: 7. prosince 2023 v 15:27

Návrh

ZÁKON

ze dne 2024,

kterým se mění zákon o správě voleb a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o správě voleb

Čl. I

Zákon č. .../.... Sb., o správě voleb, se mění takto:

1. V § 5 odst. 3 větě první se za slova „hlasování ve zvláštním volebním okrsku“ vkládají slova „, o možnosti korespondenčního hlasování“.
2. V § 17 písm. b) se za slova „způsobu hlasování“ vkládají slova „včetně korespondenčního hlasování“.
3. V § 17 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:
„d) zajišťuje korespondenční hlasování,“.
Dosavadní písmena d) až j) se označují jako písmena e) až k).
4. V § 19 odst. 3 písm. c) se za slovo „hlasy“ vkládají slova „včetně hlasů odevzdaných v korespondenčním hlasování“.
5. V § 23 odst. 2 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:
„g) údaj o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování,“.
Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno h).
6. V § 23 odst. 4 větě první se slova „až g)“ nahrazují slovy „až f) a h)“.
7. V § 23 odst. 4 větě druhé se slova „a f)“ nahrazují slovy „, f) a g)“.
8. V § 23 odst. 5 větě druhé se slova „až g)“ nahrazují slovy „až h)“.
9. V § 24 odst. 2 písm. e) se slova „až g)“ nahrazují slovy „až h)“.
10. V § 49 odst. 5 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:
„c) byly voliči vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování,“.
Dosavadní písmena c) až e) se označují jako písmena d) až f).

11. V § 56 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „, popřípadě jej vložit do doručovací obálky, hlasuje-li korespondenčně“.
12. V § 57 odst. 1 úvodní části ustanovení se za slovo „volič“ vkládají slova „, kterému nebyly vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování,“.
13. Za § 57 se vkládají nové § 57a až 57d, které včetně nadpisů znějí:

„§ 57a

Podmínky korespondenčního hlasování

(1) Volič, který má v seznamu voličů zapsán údaj o hlasování ve zvláštním volebním okrsku podle § 56 odst. 4, může v tomto okrsku využít korespondenční hlasování na území spadajícím do tohoto okrsku, pro něž tak stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Žádost o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování může volič podat ode dne vyhlášení voleb u zastupitelského úřadu, v jehož zvláštním volebním okrsku může podle údaje v seznamu voličů hlasovat.

(3) Žádost podle odstavce 2 lze podat osobně nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče, do 2 dnů přede dnem voleb, nebo písemně do 35 dnů přede dnem voleb

- a) prostřednictvím datové schránky voliče nebo podepsanou úředně ověřeným podpisem voliče, nebo
- b) prostřednictvím portálu veřejné správy nebo informačního systému s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci.

(4) Žádost podle odstavce 2 musí obsahovat jméno a příjmení voliče, datum narození, adresu, kde má volič bydliště mimo území České republiky, a adresu, na kterou mají být písemnosti ke korespondenčnímu hlasování zaslány, popřípadě údaj o tom, že si volič převezme písemnosti u zastupitelského úřadu sám nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

§ 57b

Vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování

(1) Na žádost podle § 57a odst. 2 zašle zastupitelský úřad nejpozději 25 dnů přede dnem voleb voliči identifikační lístek, úřední obálku, doručovací obálku a informaci o způsobu hlasování včetně odkazu na internetové stránky, kde jsou přístupné hlasovací lístky k vytištění. Pokud o to volič požádal nebo neuvedl adresu pro doručení, vydá zastupitelský úřad tyto písemnosti osobně voliči nebo osobě, která se prokáže písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

(2) V případě volby prezidenta republiky zašle zastupitelský úřad písemnosti pro korespondenční hlasování současně pro první i druhé kolo volby, ledaže volič požádá o korespondenční hlasování jen pro první, nebo jen pro druhé kolo volby.

(3) Identifikační lístek pro korespondenční hlasování obsahuje

- a) označení zastupitelského úřadu,
- b) číslo identifikačního lístku,
- c) druh a datum konání voleb, případně datum konání příslušného kola volby,
- d) jméno a příjmení voliče, datum narození a adresu místa, kde má bydliště mimo území

České republiky,

- e) otisk úředního razítka zastupitelského úřadu, jméno a příjmení zaměstnance zařazeného v zastupitelském úřadu a jeho podpis,
- f) text prohlášení, ve kterém volič prohlašuje, že hlasuje osobně, a místo pro podpis voliče.

(4) Doručovací obálka je opatřena adresou zastupitelského úřadu, číslem zvláštního volebního okrsku, do kterého volič náleží, a označením voleb, případně kola volby.

(5) Údaj o vydání písemností pro korespondenční hlasování запиše zastupitelský úřad do seznamu voličů.

(6) Vzor tiskopisu identifikačního lístku pro korespondenční hlasování stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

§ 57c

Korespondenční hlasování

(1) Hlasovací lístek pro korespondenční hlasování si volič vytiskne z informačního systému.

(2) Volič vloží hlasovací lístek do úřední obálky. Do doručovací obálky volič vloží jím podepsaný identifikační lístek a úřední obálku. Volič, kterému byl vydán voličský průkaz, vloží voličský průkaz do doručovací obálky. Zalepenou doručovací obálku volič zašle zastupitelskému úřadu, od kterého obdržel písemnosti pro korespondenční hlasování.

(3) Doručenou doručovací obálku označí zastupitelský úřad časem přijetí a do předání zvláštní okrskové volební komisi ji uchovává nerozlepenou na bezpečném místě, které za tímto účelem vyhradí vedoucí zastupitelského úřadu.

(4) Zvláštní okrskové volební komisi předá zastupitelský úřad doručovací obálky, které byly doručeny nejpozději do ukončení hlasování ve zvláštním volebním okrsku. O předání se vyhotoví záznam, který podepisuje vedoucí zastupitelského úřadu a předseda zvláštní okrskové volební komise. Zvláštní okrsková volební komise v době od předání doručovacích obálek zastupitelským úřadem do doby zahájení sčítání hlasů zabezpečí převzaté doručovací obálky proti neoprávněnému nakládání.

(5) Doručovací obálky doručené po lhůtě podle odstavce 4 uloží zastupitelský úřad nerozlepené k volební dokumentaci.

§ 57d

Hlasy zaslané korespondenčně

(1) Zvláštní okrsková volební komise po ukončení hlasování před zahájením sčítání hlasů otevře doručovací obálky. Zvláštní okrsková volební komise přihlíží pouze k obsahu doručovací obálky podle § 57c odst. 2.

(2) Zvláštní okrsková volební komise odloží doručovací obálku a její obsah, jestliže

- a) v doručovací obálce není identifikační lístek vydaný příslušným zastupitelským úřadem nebo úřední obálka,
- b) identifikační lístek není podepsán voličem,

- c) v doručovací obálce je více úředních obálek nebo více identifikačních lístků, nebo
- d) voliči byl vydán voličský průkaz a voličský průkaz není v doručovací obálce.

(3) K obsahu odložených doručovacích obálek zvláštní okrsková volební komise dále nepřihlíží. Tyto doručovací obálky se odloží k volební dokumentaci, přičemž zvláštní okrsková volební komise vyznačí na doručovacích obálkách důvod odložení a přelepí úřední obálky tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování.

(4) U každého voliče, jehož doručovací obálka nebyla odložena, vyznačí zvláštní okrsková volební komise ve výpisu voličů záznam o tom, že volič hlasoval korespondenčně, a vloží úřední obálku do volební schránky.

(5) U voliče, který hlasoval korespondenčně, avšak není uveden ve výpisu voličů, si zvláštní okrsková volební komise vyžádá u zastupitelského úřadu údaje nezbytné pro posouzení obsahu doručovací obálky a dopíše údaje o voliči do výpisu voličů. Zastupitelský úřad poskytne zvláštní okrskové volební komisi na vyžádání údaje o takovém voliči ze seznamu voličů v rozsahu nezbytném pro doplnění voliče do výpisu voličů.

(6) Zvláštní okrsková volební komise otevře volební schránku až poté, kdy u všech doručovacích obálek ukončí postup podle odstavců 1 až 5.“.

14. V § 58 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „, popřípadě o možnosti korespondenčního hlasování“.

15. V § 58 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Ministerstvo zahraničních věcí stanoví vyhláškou územní obvody, popřípadě části územních obvodů zastupitelských úřadů, v nichž mohou voliči využít korespondenční hlasování; vychází při tom z dostupnosti a podmínek poskytování poštovních služeb na příslušném území.“.

16. V § 68 odst. 6 se za slovo „průkazy,“ vkládají slova „písemnosti související s korespondenčním hlasováním,“.

17. V § 77 odst. 2 se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slova „jiném volebním okrsku“ se vkládají slova „nebo nevyhoví žádosti o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování“.

18. V § 78 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Lhůty a vymezení volebních dnů podle tohoto zákona a příslušných zákonů o volbách nejsou korespondenčním hlasováním dotčeny.“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky

Čl. II

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 243/1999 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu,

vyhlášeného pod č. 64/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 171/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 62/2003 Sb., zákona č. 418/2004 Sb., zákona č. 323/2006 Sb., zákona č. 480/2006 Sb., zákona č. 261/2008 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 195/2010 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 58/2014 Sb., zákona č. 59/2014 Sb., zákona č. 114/2016 Sb., zákona č. 322/2016 Sb., zákona č. 90/2017 Sb., zákona č. 72/2018 Sb., zákona č. 38/2019 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 49/2021 Sb., zákona č. 189/2021 Sb. a zákona č. .../...Sb., se mění takto:

1. V § 42 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena e) až h) se označují jako písmena f) až i).

2. V § 42 odst. 2 se text „písm. g)“ nahrazuje textem „písm. h)“.

3. V § 46 odst. 3 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování za volební kraj, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena e) až g) se označují jako písmena f) až h).

4. V § 52 odst. 2 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena d) až h) se označují jako písmena e) až i).

ČÁST TŘETÍ

Změna soudního řádu správního

Čl. III

V § 88 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění zákona č. .../... Sb., se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slova „v jiném volebním okrsku“ se vkládají slova „nebo nevyhoví žádosti o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o volbách do Evropského parlamentu

Čl. IV

Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 58/2014 Sb., zákona č. 114/2016 Sb., zákona č. 322/2016 Sb., zákona č. 90/2017 Sb., zákona č. 38/2019 Sb., zákona č. 282/2020 Sb. a zákona č. .../... Sb., se mění takto:

1. V § 44 odst. 1 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena e) až h) se označují jako písmena f) až i).

2. V § 44 odst. 2 se text „písm. g)“ nahrazuje textem „písm. h)“.

3. V § 49 odst. 2 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena e) až g) se označují jako písmena f) až h).

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o volbě prezidenta republiky

Čl. V

Zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky), ve znění zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 58/2014 Sb., zákona č. 114/2016 Sb., zákona č. 222/2016 Sb., zákona č. 322/2016 Sb., zákona č. 90/2017 Sb., zákona č. 38/2019 Sb. a zákona č. .../... Sb., se mění takto:

1. V § 51 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).

2. V § 53 odst. 3 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,“.

Dosavadní písmena g) až i) se označují jako písmena h) až j).

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona, kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb

Čl. VI

V čl. XXXI zákona č. .../2023 Sb., kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb, se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) čl. I bodu 40, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2025,“.

Dosavadní písmeno b) se označuje jako písmeno c).

Čl. VII

Přechodné ustanovení

Ve volbách vyhlášených přede dnem 1. ledna 2025 se postupuje podle § 27 zákona č. 247/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem 1. ledna 2025.

ČÁST SEDMÁ

KORESPONDENČNÍ HLASOVÁNÍ V NĚKTERÝCH VOLBÁCH

Čl. VIII

§ 1

Předmět úpravy

Tato část upravuje korespondenční hlasování ve volbách vyhlášených před nabytím účinnosti zákona o správě voleb, pokud příslušný zákon o volbách umožňuje pro daný druh voleb hlasování v zahraničí.

§ 2

Zastupitelský úřad

Zastupitelský úřad

- a) zajišťuje korespondenční hlasování pro voliče, kteří jsou u něj vedeni ve zvláštním seznamu voličů,
- b) informuje voliče žijící v jeho územním obvodu v dostatečném časovém předstihu a způsobem v místě obvyklým o možnosti korespondenčního hlasování.

§ 3

Zvláštní okrsková volební komise

Zvláštní okrsková volební komise

- a) neumožní hlasování ve volební místnosti voliči, kterému byly vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování,

- b) sčítá hlasy odevzdané v korespondenčním hlasování,
- c) k zapečetované volební dokumentaci připojí i písemnosti související s korespondenčním hlasováním.

§ 4

Podmínky korespondenčního hlasování

(1) Korespondenční hlasování může využít volič, který je podle příslušného zákona o volbách na základě žádosti zapsán ve zvláštním seznamu voličů ve zvláštním volebním okrsku spadajícím do území stanoveného prováděcím právním předpisem.

(2) Žádost o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování může volič podat ode dne vyhlášení voleb u zastupitelského úřadu, u kterého je zapsán ve zvláštním seznamu voličů. Volič, který požádal o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování, nelze vydat voličský průkaz.

(3) Volič může podat žádost podle odstavce 2 osobně nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče, do 2 dnů přede dnem voleb, nebo podáním doručeným příslušnému zastupitelskému úřadu nejpozději do 35 dnů přede dnem voleb; toto podání musí být v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky; o osobně učiněné žádosti se sepíše úřední záznam.

(4) Žádost podle odstavce 2 musí obsahovat jméno a příjmení voliče, datum narození, adresu, kde má volič bydliště mimo území České republiky, a adresu, na kterou mají být písemnosti ke korespondenčnímu hlasování zaslány, popřípadě údaj o tom, že si volič převezme písemnosti u zastupitelského úřadu sám nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

(5) Volič, který podal žádost o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování, nemůže být až do ukončení hlasování vyškrtnut ze zvláštního seznamu voličů, s výjimkou případu, kdy je to nutné pro odstranění duplicit mezi zvláštními seznamy voličů.

§ 5

Vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování

(1) Na žádost podle § 4 zašle zastupitelský úřad nejpozději 25 dnů přede dnem voleb voliči identifikační lístek, úřední obálku, doručovací obálku a informaci o způsobu hlasování včetně odkazu na internetové stránky podle § 6 odst. 1. Pokud o to volič požádal nebo neuvedl adresu pro doručení, vydá zastupitelský úřad tyto písemnosti osobně voliči nebo osobě, která se prokáže písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

(2) V případě volby prezidenta republiky zašle zastupitelský úřad voliči písemnosti pro korespondenční hlasování současně pro první i druhé kolo volby, ledaže volič požádá o korespondenční hlasování jen pro první, nebo jen pro druhé kolo volby.

(3) Identifikační lístek pro korespondenční hlasování obsahuje

- a) označení zastupitelského úřadu,
- b) číslo identifikačního lístku,
- c) druh a datum konání voleb, případně datum konání příslušného kola volby,
- d) jméno a příjmení voliče, datum narození a adresu místa, kde má bydliště mimo území České republiky,

- e) otisk úředního razítka zastupitelského úřadu, jméno a příjmení zaměstnance zařazeného v zastupitelském úřadu a jeho podpis,
- f) text prohlášení, ve kterém volič prohlašuje, že hlasuje osobně, a místo pro podpis voliče.

(4) Doručovací obálka je opatřena adresou zastupitelského úřadu, číslem zvláštního volebního okrsku, do kterého volič náleží, a označením voleb, případně kola volby.

(5) Údaj o vydání písemností pro korespondenční hlasování poznamená zastupitelský úřad do zvláštního seznamu voličů; tento údaj se uvede také v jeho výpisu pro zvláštní okrskovou volební komisi.

§ 6

Korespondenční hlasování

(1) Hlasovací lístek pro korespondenční hlasování si volič vytiskne z elektronické předlohy hlasovacího lístku přístupné na internetových stránkách Ministerstva vnitra.

(2) Předlohy k tisku hlasovacích lístků pro korespondenční hlasování zveřejňuje Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách bez zbytečného odkladu poté, kdy jsou splněny všechny podmínky pro tisk hlasovacích lístků. Budou-li podmínky pro tisk hlasovacích lístků splněny až po rozhodnutí soudu v řízení ve věcech registrace, zveřejní Ministerstvo vnitra informaci o této skutečnosti na svých internetových stránkách.

(3) Volič vloží hlasovací lístek do úřední obálky. Do doručovací obálky volič vloží jím podepsaný identifikační lístek a úřední obálku. Volič, kterému byl vydán voličský průkaz, vloží voličský průkaz do doručovací obálky. Zalepenou doručovací obálku volič zašle zastupitelskému úřadu, u kterého je zapsán ve zvláštním seznamu voličů.

(4) Doručenou doručovací obálku označí zastupitelský úřad časem přijetí a do předání zvláštní okrskové volební komisi ji uchovává nerozlepenou na bezpečném místě, které za tímto účelem vyhradí vedoucí zastupitelského úřadu.

(5) Zvláštní okrskové volební komisi předá zastupitelský úřad doručovací obálky, které byly doručeny nejpozději do ukončení hlasování ve zvláštním volebním okrsku. O předání se vyhotoví záznam, který podepisuje vedoucí zastupitelského úřadu a předseda zvláštní okrskové volební komise. Zvláštní okrsková volební komise v době od předání doručovacích obálek zastupitelským úřadem do doby zahájení sčítání hlasů zabezpečí převzaté doručovací obálky proti neoprávněnému nakládání.

(6) Doručovací obálky doručené po lhůtě podle odstavce 5 uloží zastupitelský úřad nerozlepené k volební dokumentaci.

§ 7

Hlasy zaslané korespondenčně

(1) Zvláštní okrsková volební komise po ukončení hlasování před zahájením sčítání hlasů otevře doručovací obálky. Zvláštní okrsková volební komise přihlíží pouze k obsahu doručovací obálky podle § 6 odst. 3.

(2) Zvláštní okrsková volební komise odloží doručovací obálku a její obsah, jestliže

- a) v doručovací obálce není identifikační lístek vydaný příslušným zastupitelským úřadem nebo úřední obálka,
- b) identifikační lístek není podepsán voličem,

- c) v doručovací obálce je více úředních obálek nebo více identifikačních lístků, nebo
- d) voliči byl vydán voličský průkaz a voličský průkaz není v doručovací obálce.

(3) K obsahu odložených doručovacích obálek zvláštní okrsková volební komise dále nepřihlíží. Tyto doručovací obálky se odloží k volební dokumentaci, přičemž zvláštní okrsková volební komise vyznačí na doručovacích obálkách důvod odložení a přelepí úřední obálky tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování.

(4) U každého voliče, jehož doručovací obálka nebyla odložena, vyznačí zvláštní okrsková volební komise ve výpisu ze zvláštního seznamu voličů záznam o tom, že volič hlasoval korespondenčně, a vloží úřední obálku do volební schránky.

(5) Zvláštní okrsková volební komise otevře volební schránku až poté, kdy u všech doručovacích obálek ukončí postup podle odstavců 1 až 4.

§ 8

Zápis o výsledku voleb

Počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování a z toho počet odložených doručovacích obálek se uvede v zápisu

- a) zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování ve zvláštním volebním okrsku,
- b) Českého statistického úřadu o výsledku voleb ve volebním kraji, který byl losem Státní volební komise určen jako volební kraj, jemuž jsou při volbách do Poslanecké sněmovny podřazeny zvláštní volební okrsky v zahraničí,
- c) Státní volební komise o výsledku voleb.

§ 9

Lhůty

Lhůty a vymezení volebních dnů podle příslušných zákonů o volbách nejsou korespondenčním hlasováním dotčeny.

§ 10

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo zahraničních věcí stanoví vyhláškou územní obvody, popřípadě části územních obvodů zastupitelských úřadů, v nichž mohou voliči využít korespondenční hlasování; vychází při tom z dostupnosti a podmínek poskytování poštovních služeb na příslušném území.

§ 11

Přechodné ustanovení

Pro volby vyhlášené přede dnem 1. ledna 2025 se korespondenční hlasování nepoužije.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2026 s výjimkou ustanovení

- a) čl. VI a VII, která nabývají účinnosti dnem 31. prosince 2024,
- b) čl. VIII, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2025.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu

Ústavněprávní základ volebního práva je zakotven v příslušných ustanoveních hlavy první, druhé, třetí a sedmé Ústavy ČR (zejm. čl. 2, 5, 15 až 22, 54 až 57, 102) a v Listině základních práv a svobod (zejm. čl. 21).

Další podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu upravují jednotlivé volební zákony:

- zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů
- zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů
- zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů
- zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů
- zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta).

Zastřešujícím volebním zákonem je zákon o správě voleb, který bude s účinností od 1. ledna 2026 kodifikovat pravidla správy voleb společná pro všechny druhy voleb a upraví informační systém správy voleb jako moderní nástroj digitalizace v oblasti administrace voleb. (Zákon o správě voleb je v době předložení tohoto návrhu zákona projednáván Senátem Parlamentu České republiky.)

Možnost hlasovat ze zahraničí mají naši občané na základě zákona o správě voleb ve volbách do Poslanecké sněmovny, ve volbě prezidenta republiky a ve volbách do Evropského parlamentu. Hlasovat mohou prezenčně ve volebních místnostech zřízených zpravidla při zastupitelských úřadech ČR, tj. velvyslanectvích nebo generálních konzulátech. Na zastupitelském úřadě může hlasovat buď ten volič, který má bydliště v územním obvodu zastupitelského úřadu a je u něj zapsán k hlasování ve zvláštním volebním okrsku, nebo volič s voličským průkazem, který mu vydal obecní úřad na území ČR, nebo jiný zastupitelský úřad.

Výkon volebního práva v zahraničí je však našim občanům mnohdy komplikován velkou vzdáleností z místa jejich bydliště na zastupitelský úřad. Jde zejména o státy jako USA, Kanada či Austrálie, kde žijí početné skupiny českých krajanů. Z řad těchto voličů proto již dlouhodobě zaznívá důrazná poptávka po možnosti distančního, zejm. korespondenčního, hlasování, které stávající právní úprava neumožňuje.

Snaha o právní zakotvení možnosti korespondenčního hlasování má již téměř dvacetiletou historii, neboť problémy s cestováním na vzdálené zastupitelské úřady se projevíly záhy po zavedení možnosti hlasovat v zahraničí (poprvé ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2002).

Všechny dosavadní návrhy na zavedení korespondenčního hlasování však nakonec buď nebyly projednány, nebo byly v určité fázi legislativního procesu zamítnuty, popř. bylo ustoupeno od záměru, aby v nich bylo korespondenční hlasování upraveno.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Navrhuje se zavést korespondenční hlasování ve volbách tak, aby ho mohli využívat voliči, kteří mají bydliště v zahraničí a u některého zastupitelského úřadu ČR jsou zapsáni k hlasování ve zvláštním volebním okrsku. Bude možné ho využít v těch volbách, ve kterých lze podle zákona o správě voleb hlasovat ze zahraničí, tj. ve volbách do Poslanecké sněmovny, při volbě prezidenta republiky a ve volbách do Evropského parlamentu.

Jeho účelem je usnadnit dostupnost výkonu volebního práva českým občanům žijícím v zahraničí.

Korespondenční hlasování bude spočívat na principu dvou obálek – doručovací a úřední.

Volič na svoji žádost obdrží od zastupitelského úřadu sadu písemností – doručovací obálku, identifikační lístek, úřední obálku a informaci o způsobu hlasování. Hlasovací lístek si volič vytiskne sám z informačního systému správy voleb a vloží ho do úřední obálky. Úřední obálku a s ní (nikoli v ní) také identifikační lístek vloží volič do doručovací obálky. Zásilku odešle zastupitelskému úřadu, který přijaté doručovací obálky předá v den voleb zvláštní okrskové volební komisi. Komise po ukončení hlasování, dříve než otevře volební schránku, otevře doručovací obálky. Podle identifikačních lístků označí ve výpisu ze seznamu voličů, kdo hlasoval korespondenčně. Identifikační lístky odloží stranou a úřední obálky vhodí do volební schránky, aby se smísily s úředními obálkami z prezenčního hlasování. Poté se teprve otevře volební schránka a začne sčítání hlasů.

Zavedením možnosti hlasovat v zahraničí korespondenčně se odstraňuje nedůvodné rozdílné zacházení s voliči podle místa pobytu. Nemožnost hlasovat korespondenčně v případě voličů nepobývajících v zahraničí, tj. těch, kteří nejsou na základě své žádosti zapsáni k hlasování ve zvláštním volebním okrsku, nezakládá diskriminaci těchto voličů, neboť dostupnost volebních místností v tuzemsku je dostatečná. Zavedení korespondenčního hlasování jen pro určitou skupinu voličů zde tudíž není diskriminační, ale představuje přiměřené opatření ke kompenzaci obtížnějšího přístupu k výkonu volebního práva.

Se zavedením korespondenčního hlasování se očekává nárůst voličů hlasujících ze zahraničí. Obava z vychýlení rovnováhy při volbách do Poslanecké sněmovny způsobená přiřítáním hlasů do jednoho volebního kraje je však lichá, neboť novela zákona o volbách do Parlamentu přijatá ve spojitosti se zákonem o správě voleb již zavedla rozdělování hlasů voličů ze zahraničí při těchto volbách do dvou vylosovaných volebních krajů. Losuje Státní volební komise ze čtyřech největších krajů. Zavádí se pravidlo, že jednomu vylosovanému kraji budou podřazeny zvláštní volební okrsky spadající pod zastupitelské úřady, jejichž sídlo je na území Evropy, a druhému vylosovanému kraji budou podřazeny ostatní zvláštní volební okrsky. Rozdělení na tyto dvě skupiny je přibližně, co do počtu voličů, rovnoměrné. Ve volbě prezidenta republiky a volbách do Evropského parlamentu to není třeba řešit, neboť v těchto volbách je území ČR jedním volebním obvodem a všichni volí ze stejných kandidátů.

Hlavním smyslem předkládaného zákona je úprava zákona o správě voleb, který bude hlavním organizačně-technickým volebním zákonem. Zavedení korespondenční volby je tak primárně vkládáno do zákona o správě voleb. Avšak s ohledem na to, že zákon o správě voleb nabude účinnost až v roce 2026, jeví se jako vhodné zavést korespondenční volbu jako alternativní formu hlasování i pro volby, u kterých je možno hlasovat v zahraničí, už pro dřívější období.

K tomuto účelu zákon obsahuje část sedmou, která umožní provést korespondenční volbu při volbách do Poslanecké sněmovny, které se mají konat na podzim roku 2025. Ustanovení jsou však koncipována tak, aby se podle nich mohlo postupovat i v případě, že do nabytí účinnosti zákona o správě voleb by bylo vedle voleb do Poslanecké sněmovny třeba zorganizovat volbu prezidenta republiky. V jiných druzích voleb se do nabytí účinnosti zákona o správě voleb ze zahraničí nevolí.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy v jejím celku

Zavedení korespondenčního hlasování je dlouhodobě vyžadováno komunitou českých občanů žijících v zahraničí. Současný deficit možnosti korespondenčního hlasování pro naše občany žijící v zahraničí je proto třeba napravit. Umožnit jim hlasovat poštou mnohdy znamená umožnit jim realizaci volebního práva za rozumných podmínek. Platí to zejména pro velké územní obvody zastupitelských úřadů (v Americe a Austrálii).

Zákon o správě voleb, který prostřednictvím informačního systému správy voleb elektronizuje správu voleb, včetně vybudování jednotného seznamu voličů (s účinností od 1. ledna 2026), pro to vytváří ideální podmínky, aniž by bylo nutné zasahovat do lhůt pro organizaci voleb. Stěžejní úprava korespondenčního hlasování bude pro všechny druhy voleb, v nichž se tento způsob hlasování zavádí, obsažena v zákoně o správě voleb. Přesto však je třeba korespondenční hlasování promítnout též do příslušných ustanovení volebních zákonů (zákon o volbách do Parlamentu ČR, zákon o volbě prezidenta republiky a zákon o volbách do Evropského parlamentu) a do soudního řádu správního. Proto se novelou zákona o správě voleb současně předkládá i novelizace některých dalších zákonů.

Zároveň je potřeba zajistit korespondenční hlasování i pro volby vyhlášené během roku 2025 (tedy do nabytí účinnosti zákona o správě voleb). Jako nejvhodnější legislativní řešení se jeví koncepce speciální právní úpravy (jakéhosi kvazi přechodného ustanovení) v části sedmé návrhu zákona.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod.

Zásady voleb do obou komor Parlamentu ČR jsou upraveny v Ústavě ČR, v člancích 16, 17, 18, 19 a 20. Posledně citovaný čl. 20 Ústavy ČR předpokládá, že další podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu stanoví zákon.

Dále čl. 54 odst. 2, čl. 56 a čl. 58 Ústavy ČR se věnují volbě prezidenta s tím, že čl. 58 rovněž odkazuje na zákon, který stanoví další podmínky výkonu volebního práva při volbě prezidenta republiky, jakož i podrobnosti navrhování kandidátů na funkci prezidenta

republiky, vyhlášení a provádění volby prezidenta republiky a vyhlášení jejího výsledku a soudní přezkum.

Volby do Evropského parlamentu nejsou v ČR na ústavní úrovni upraveny.

Z Listiny základních práv a svobod je třeba poukázat zejména na čl. 21, podle kterého mají občané právo podílet se na správě veřejných věcí svobodnou volbou svých zástupců.

Korespondenční volba je zcela standardním institutem volebního práva v řadě států světa.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie

Návrh není s právem EU v rozporu.

Volební právo jako jedno ze základních politických práv je zakotveno již v primárním právu EU. Konkrétně se jedná zejména o čl. 20 odst. 2 písm. b) a čl. 22 Smlouvy o fungování Evropské unie a čl. 39 odst. 1 a čl. 40 Listiny základních práv Evropské unie, podle kterých má každý občan Unie právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu a v obecních volbách v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Tato podmínka bude zaručena, neboť korespondenční hlasování regulované českými právními předpisy bude moci ve volbách do Evropského parlamentu využít i občan jiného členského státu EU, pokud bude na základě své žádosti zapsán do českého seznamu voličů a nahlášen k hlasování ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí.

Sekundární právní předpisy EU vztahující se k volbám do Evropského parlamentu jsou:

- Akt ve znění Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2002 a ze dne 23. září 2002, kterým se mění Akt (2002/772/ES, Euratom), a ve znění Rozhodnutí Rady (EU, Euroatom) 2018/994 ze dne 13. července 2018,
- Směrnice 93/109/ES, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky, ve znění Směrnice Rady 2013/1/EU ze dne 20. prosince 2012,

Záležitosti organizace voleb do orgánů členských států nejsou právem EU regulovány a jsou ponechány na vnitrostátní právní úpravě, a to do značné míry i pokud jde o volby do Evropského parlamentu (v orgánech EU aktuálně projednávaná reforma volebního práva naznačuje snahy, mimo jiné, obligatorně regulovat i možnost korespondenčního hlasování). Rozhodnutí Rady (EU, Euroatom) 2018/994 ze dne 13. července 2018, kterým se mění Akt o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, pouze stanoví, že „Členské státy mohou ve volbách do Evropského parlamentu poskytnout možnost hlasování *s předstihem, korespondenčního hlasování a elektronického a internetového hlasování. Pokud tak učiní, přijmou opatření, která jsou dostatečná zejména k zajištění spolehlivosti výsledku, tajnosti hlasování a ochrany osobních údajů v souladu s použitelným právem Unie.*“ a „Členské státy mohou v souladu se svými vnitrostátními volebními postupy přijmout nezbytná opatření, která těm jejich občanům, jež pobývají ve třetích zemích, umožní hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu.“.

6. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s mezinárodními úmluvami, jimiž je Česká republika vázána. Jde zejména o:

- čl. 21 Všeobecné deklarace lidských práv,
- čl. 25 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (vyhlášený pod č. 120/1976 Sb.), který zaručuje občanům právo volit a být volen v pravidelných volbách, jež se budou konat na základě všeobecného a rovného hlasovacího práva, tajným hlasováním zabezpečujícím svobodu hlasování,
- čl. 3 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod (vyhlášený pod č. 209/1992 Sb.). Podle uvedeného protokolu se vysoké smluvní strany zavazují konat v rozumných intervalech svobodné volby s tajným hlasováním za podmínek, které zajistí svobodné vyjádření názorů lidu při volbě zákonodárního sboru.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Finanční dopady korespondenčního hlasování se promítnou téměř výhradně v kapitole Ministerstva zahraničních věcí. Odtud se financuje činnost zastupitelských úřadů, jejichž úkolem nově bude přijímat žádosti voličů o korespondenční hlasování a rozesílat jim písemností ke korespondenčnímu hlasování.

U zastupitelských úřadů budou náklady na zajištění korespondenčního hlasování spočívat v nákladech personálních, nákladech na dostatečné technické vybavení a zázemí pro organizaci korespondenčního hlasování a v nákladech na poštovné. Ty budou záviset na místních podmínkách a poptávce voličů.

Aby se snížily náklady na poštovné a hlavně, aby celý proces korespondenčního hlasování byl uskutečnitelný v napjatém volebním harmonogramu i při velkém zájmu o tento institut, navrhuje se, aby se voličům zasílaly pouze obálky (doručovací a úřední), identifikační lístek a informační leták. Zastupitelský úřad tak bude moci odesílat písemnosti ke korespondenčnímu hlasování voličům průběžně, aniž by musel vyčkat na definitivní podobu hlasovacích lístků a poté odesílat zásilky hromadně během jednoho dne. Hlasovací lístek si volič vytiskne sám doma. Část nákladů se tedy přenáší na voliče, jde však o náklady, které stejně jako poštovné za zpětné odeslání hlasu zastupitelskému úřadu, jsou přiměřené přínosu, který pro voliče korespondenční hlasování představuje.

Pro druhé kolo volby prezidenta republiky v roce 2023 bylo u českých zastupitelských úřadů pro účely hlasování ze zahraničí zapsáno téměř 29 tisíc voličů. Českých občanů v zahraničí žije několik stovek tisíc a jejich zájem o korespondenční hlasování nelze předem odhadnout. Kdyby se zastupitelský úřad musel vypořádat např. s pětinasobným nárůstem počtu voličů hlasujících ve zvláštním volebním okrsku, představovala by finanční zátěž nejvytíženějších úřadů ve velkých zemích, kde lze očekávat největší zájem o korespondenční hlasování (Londýn, Sydney, New York, Toronto), spojená s korespondenčním hlasováním 300 až 500 tis. Kč na jedny volby. Celkově by pak rozpočet Ministerstva zahraničních věcí přišlo korespondenční hlasování v jedné volbě odhadem na 10–15 mil. Kč. Půjde

o náklady hrazené z kapitoly Všeobecná pokladní správa prostřednictvím kapitoly Ministerstva zahraničních věcí.

Na podnikatelské prostředí nebude mít zavedení možnosti hlasovat ve volbách korespondenčně žádný přímý dopad.

8. Zhodnocení sociálních dopadů, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, dopadů na ochranu práv dětí a dopadů na životní prostředí

Navrhovaný zákon nemá žádné přímé sociální dopady ve smyslu uvedeném v nadpisu této pasáže důvodové zprávy, ani dopady na práva dětí či na životní prostředí.

9. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Zavedení korespondenčního hlasování s sebou nese zpracování některých dalších osobních údajů o voličích nad rámec těch, které jsou o nich na základě zákona o správě voleb vedeny v seznamu voličů. Týká se to pouze voličů, kteří jsou u zastupitelského úřadu ČR zapsáni k hlasování ve zvláštním volebním okrsku a kteří využijí možnosti korespondenčně hlasovat.

Volič, který žádá zastupitelský úřad o zaslání písemností pro korespondenční hlasování, uvádí také adresu pro doručení. Tento údaj zpracovává zastupitelský úřad ČR.

Volič hlasující korespondenčně vyplňuje identifikační lístek, který má umožnit zvláštní okrskové volební komisi vyhledat ve výpisu ze seznamu voličů konkrétního voliče. Kromě údajů o voliči, které již na základě platné právní úpravy obsahuje seznam voličů, je na identifikačním lístku navíc uveden podpis voliče, kterým se podepisuje pod text s prohlášením, že hlasuje osobně. Tento údaj zpracovává zvláštní okrsková volební komise v procesu zjišťování výsledků hlasování.

Zpracování osobních údajů je v obou případech nezbytné pro splnění povinnosti, kterou správci ukládá zákon.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné dopady na ochranu soukromí.

10. Zhodnocení korupčních rizik

Mechanismy vedení seznamu voličů, do něhož se zaznamenává, že volič je u zastupitelského úřadu ČR zapsán k hlasování ve zvláštním volebním okrsku, nebo že voliči byl vydán voličský průkaz a nově též poznámka o vydání písemností pro korespondenční hlasování, v zásadě vylučují možnost, že by volič hlasoval dvakrát. Zamezení dvojímu hlasování má význam jednak pro zachování rovnosti volebního práva, ale také zužuje prostor pro korupční jednání, jako je např. kupčení s hlasy.

Významným snížením korupčních rizik je též omezení možnosti korespondenčního hlasování pouze pro voliče v zahraničí, kteří jsou u zastupitelského úřadu ČR zapsáni k hlasování ve zvláštním volebním okrsku. Rozšíření této možnosti i na voliče v zahraničí s voličským průkazem, nebo dokonce na všechny voliče na území ČR by usnadňovalo kupčení s hlasy.

11. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá na tyto oblasti dopad.

12. Zhodnocení dopadů na rodiny

Zavedení možnosti korespondenčního hlasování může některým rodinám usnadnit výkon aktivního volebního práva v cizině, obecně však toto opatření není cíleno na rodiny a nebude mít na ně přímý vliv.

13. Zhodnocení územních dopadů, včetně dopadů na územní samosprávné celky

Možnost korespondenčního hlasování se týká hlasování v cizině (z ciziny), proto její zavedení nebude mít žádné územní dopady ani dopady na územní samosprávné celky.

14. Zhodnocení souladu se Zásadami digitálně přívětivé legislativy

Vzhledem k tomu, že předmětem korespondenčního hlasování je doručení hlasovacího lístku, musí probíhat v listinné podobě. Žádost o vydání potřebných písemností (identifikační lístek, úřední a doručovací obálka) bude ale možné podle zákona o správě voleb podat i elektronicky prostřednictvím informačního systému správy voleb, resp. portálu veřejné správy, který bude též vstupní branou do informačního systému.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K Čl. I bodům 1. a 2.

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se rozšiřuje rozsah informační povinnosti zastupitelských úřadů, které o této možnosti hlasování budou informovat voliče v zahraničí.

K Čl. I bodu 3.

V návaznosti na zavedení korespondenčního hlasování se mezi úkoly zastupitelského úřadu doplňuje zajištění korespondenčního hlasování. To zahrnuje všechny úkony svěřené zastupitelskému úřadu v souvislosti s korespondenčním hlasováním. Jde zejména o přijímání žádostí, zaznamenávání žádostí do seznamu voličů, rozesílání písemností pro korespondenční hlasování a jejich zpětný příjem, evidenci, uložení na bezpečném místě a následné předání zvláštní okrskové volební komisi. Zastupitelský úřad musí pro zajištění korespondenčního hlasování vytvořit i dostatečné podmínky personální, technické, prostorové a administrativní.

K Čl. I bodu 4.

Zavedení korespondenčního hlasování rozšiřuje úkoly zvláštní okrskové volební komise i o sčítání hlasů došlých na příslušný zastupitelský úřad korespondenčně. Sčítání těchto hlasů bude probíhat společně s hlasy odevzdanými prezenčně ve volební místnosti.

K Čl. I bodu 5.

Zavedení korespondenčního hlasování si vyžaduje rozšíření množiny údajů, které jsou o voličích vedeny v seznamu voličů. Volič žádá o korespondenční hlasování tak, že požádá zastupitelský úřad o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování; jejich vydání zastupitelský úřad do seznamu poznamená.

K Čl. I bodům 6., 7., 8. a 9.

Legislativně-technické změny související s rozšířením výčtu v § 23 odst. 2.

K Čl. I bodu 10.

Volič, který žádá o korespondenční hlasování, se primárně bude zdržovat v cizině. Nelze však vyloučit, že přicestuje do ČR, dostaví se do volební místnosti a bude chtít hlasovat. Takového voliče nebude mít dotčená okrsková volební komise ve výpisu ze seznamu voličů (protože požádal o hlasování ve zvláštním volebním okrsku), ale bude-li prostřednictvím obecního úřadu ověřovat jeho právo hlasovat ve volebním okrsku, zjistí ze seznamu voličů, že požádal o písemnosti ke korespondenčnímu hlasování. Takovému voliči nemůže hlasování umožnit, neboť by připustila možnost dvojího hlasování.

To platí i v případě, že voliči byl také vydán voličský průkaz (zákon o správě voleb připouští možnost, že volič nejprve požádá o voličský průkaz a následně také o korespondenční hlasování) a volič na něj hodlá odhlasovat; pokud totiž volič projevil i vůli hlasovat korespondenčně, měl voličský průkaz k písemnostem s hlasovacím lístkem přiložit; hlas odevzdaný korespondenčně bez voličského průkazu nebude sice v takovém případě započítán (doručovací obálka bude odložena), ale přesto je legitimní takovému voliči hlasování ve volební místnosti na voličský průkaz neumožnit, protože by hlasovací akt

vědomě provedl dvakrát; takový přístup je legitimní i s ohledem na to, že systém je nastaven tak, že by jeho hlas byl započten jen jednou (při hlasování na voličský průkaz).

K Čl. I bodu 11.

Vzhledem k tomu, že zákon připouští, aby o písemnosti ke korespondenčnímu hlasování požádal i volič, kterému již byl vydán voličský průkaz, je třeba zabránit možnosti dvojího hlasování. To je ošetřeno tak, že voličský průkaz musí být v takovém případě vložen do doručovací obálky, ve které volič zasílá úřední obálku s hlasovacím lístkem.

K Čl. I bodu 12.

Připouští se, aby volič, který požádal o voličský průkaz, následně požádal o vydání písemnosti pro korespondenční hlasování, neboť u voliče může nastat situace, která kombinaci těchto postupů vyžaduje.

Pokud však již volič požádal o písemnosti pro korespondenční hlasování, nemá důvod následně ještě žádat o voličský průkaz. Systém je sice nastaven tak, že by jeho hlas nemohl být započítán dvakrát, avšak není legitimní důvod, aby mu v takovém případě vůbec bylo tolerováno podruhé uskutečnit akt hlasování.

K Čl. I bodu 13.

K § 57a – Podmínky korespondenčního hlasování

Možnost korespondenčního hlasování se vztahuje pouze na volby, v nichž lze hlasovat ze zahraničí a na voliče, kteří jsou zapsáni k hlasování ve zvláštním volebním okrsku u zastupitelského úřadu. Zastupitelský úřad zasílá písemnosti pro korespondenční hlasování pouze na území, které z hlediska zajištění voleb spadá do působnosti tohoto zastupitelského úřadu. To však nevylučuje, aby volič svůj korespondenční hlas odeslal zastupitelskému úřadu odjinud.

Možnost korespondenčního hlasování se nevztahuje na voliče, kteří jsou k hlasování ve zvláštním volebním okrsku nahlášeni pouze jednorázově na základě oznámení údaje o hlasování v jiném (zvláštním) volebním okrsku.

Zákon stanovuje náležitosti a možné způsoby podání žádosti, které jsou shodné jako je zákon o správě voleb upravuje pro žádost o voličský průkaz.

Žádost o korespondenční hlasování může volič podat ode dne vyhlášení voleb do 35 dnů přede dnem voleb (do 16:00 hodin). Jde-li o osobní žádost, kdy si volič písemnosti ke korespondenčnímu hlasování současně i vyzvedne, je možno žádat ještě 2 dny přede dnem voleb. To může být praktické v situaci, kdy volič má cestu do místa jinak vzdáleného zastupitelského úřadu krátce před volbami, avšak ne přímo v den hlasování. Tehdy si volič zapsaný k hlasování ve zvláštním volebním okrsku u zastupitelského úřadu při jedné návštěvě požádá a současně vyzvedne písemnosti ke korespondenčnímu hlasování. Tentýž den může i odhlasovat (korespondenčně) a obálku se svým hlasem doručit zastupitelskému úřadu, který s ní naloží stejně, jako by mu byla doručena poštou nebo jakoukoli jinou doručovací službou.

K § 57b – Vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování

Nejzazší lhůta pro zaslání písemností ke korespondenčnímu hlasování musí být nastavena tak, aby byl dostatečný časový prostor pro odeslání písemností voliči, jeho odhlasování a zpětné zaslání na zastupitelský úřad. Písemnosti je možno vydat voliči osobně

nebo jím zplnomocněné osobě. V případě volby prezidenta republiky, která může být dvoukolová, zašle zastupitelský úřad písemnosti pro korespondenční hlasování současně pro první i druhé kolo volby, ledaže volič výslovně požádal o korespondenční hlasování jen pro první nebo pro druhé kolo volby. Je možné žádat o korespondenční hlasování také až před druhým kolem volby prezidenta republiky, avšak s ohledem na lhůty pouze osobně s tím, že při té příležitosti budou voliči současně vydáni i písemnosti ke korespondenčnímu hlasování. Ačkoli tento postup se může jevit jako nepraktický (o korespondenční hlasování zpravidla žádá ten, kdo se nemůže na zastupitelský úřad dostavit), může vyřešit situaci tomu, kdo má z různých důvodů cestu na zastupitelský úřad přede dnem voleb (v mezidobí mezi prvním a druhým kolem volby), případně tuto cestu má někdo, koho k žádosti zplnomocnil.

Zákon o správě voleb upravuje, z čeho sestává sada písemností pro korespondenční hlasování. Identifikační lístek slouží především k identifikaci voliče při vyjímání úředních obálek z doručovací obálky zvláštní okrskovou volební komisí. Hlasovací lístek vložený do úřední obálky a identifikační lístek odesílá volič příslušnému zastupitelskému úřadu (tj. tomu zastupitelskému úřadu, v jehož územním obvodu má bydliště, u něhož je zapsán k hlasování ve zvláštním volebním okrsku a který mu vydal písemnosti pro korespondenční hlasování, včetně identifikačního lístku) v doručovací obálce. Na doručovací obálce jsou všechny potřebné údaje, včetně zpáteční adresy na zastupitelský úřad, předvyplněny.

Vydání písemností pro korespondenční hlasování zaznamenává zastupitelský úřad do seznamu voličů. To je třeba odlišit od vyznačení skutečnosti, že volič hlasoval korespondenčně, které provádí až okrsková volební komise do výpisu voličů ve volební místnosti po vynětí úředních obálek z obálky doručovací.

K § 57c – Korespondenční hlasování

Volič, který požádal o korespondenční hlasování, obdrží od zastupitelského úřadu sadu písemností – identifikační lístek, doručovací obálku, úřední obálku a informaci o způsobu hlasování. Hlasovací lístek si volič vytiskne z internetu (z informačního systému správy voleb, kde bude k dispozici elektronický náhled hlasovacího lístku k vytištění pro účely korespondenčního hlasování) a vloží do úřední obálky. Případná možnost udělení přednostních hlasů se řídí ustanoveními příslušných zákonů o volbách. Úřední obálku a s ní (nikoli v ní) také identifikační lístek vloží volič do doručovací obálky.

Tajnost hlasování, která je ve volební místnosti zaručena tím, že volič se musí odebrat za plentu, nemůže být při distančním způsobu hlasování kontrolována okrskovou volební komisí. Respektování tajnosti hlasování se proto promítá do náležitostí identifikačního lístku, který obsahuje text o prohlášení voliče, že hlasuje osobně.

Volič, který požádal o voličský průkaz, může následně požádat o korespondenční hlasování. Nemožnost dvojího hlasování u takového voliče je zajištěna tím, že zvláštní okrsková volební komise, která hlasy došlé korespondenčně vyjímá z doručovacích obálek, má ve výpisu voličů údaj o tom, že dotčenému voliči (kterého identifikovala podle identifikačního lístku) byl vydán i voličský průkaz. Pokud není voličský průkaz vložen do doručovací obálky spolu s identifikačním lístkem a úřední obálkou, bude doručovací obálka odložena a hlas takového voliče nemůže být započítán.

Hlasy došlé v doručovacích obálkách korespondenčně uchovává na k tomu vyhrazeném a zabezpečeném místě zastupitelský úřad, a to až do doby, kdy je ve zvláštním volebním okrsku ukončeno hlasování. Následně doručovací obálky předá zvláštní okrskové volební komisi a o předání se vyhotoví záznam.

Doručovací obálky došlé zastupitelskému úřadu po stanovené době se zvláštní okrskové volební komisi nepředávají, do výsledku hlasování tudíž nemohou být zahrnuty

a po uvedení data a času doručení je k volební dokumentaci nerozlepené uloží sám zastupitelský úřad.

Pokud by volič doručovací obálku poškodil tak, že by v ní nebylo možné korespondenčně odhlasovat, je možné, aby údaje z ní přepsal na jinou obálku, kterou zašle zastupitelskému úřadu. Odlišná doručovací obálka není důvodem pro její odložení.

K § 57d – Hlasy zaslané korespondenčně

Ustanovení popisuje postup zvláštní okrskové volební komise poté, co jsou jí doručovací obálky předány zastupitelským úřadem.

Komise přihlíží primárně pouze k obsahu doručovací obálky došlé od voliče, kterému písemnosti pro korespondenční hlasování vydal její zastupitelský úřad. Pokud tedy dojde hlas od voliče, kterému písemnosti ke korespondenčnímu hlasování vydal jiný zastupitelský úřad, nebude k obsahu doručovací obálky vůbec přihlíženo, což má stejný důsledek jako by volič nehlasoval.

V ostatních případech se k obsahu doručovací obálky přihlíží, avšak zákon taxativně vyjmenovává situace, které vedou k odložení doručovací obálky a jejího obsahu, což má rovněž stejný důsledek jako by volič nehlasoval.

Z doručovacích obálek, které nebyly odloženy, se vyjme úřední obálka a identifikační lístek. Podle identifikačního lístku učiní zvláštní okrsková volební komise záznam do výpisu voličů o tom, že volič hlasoval a úřední obálku vhodí do volební schránky, která obsahuje i úřední obálky z prezenčního hlasování ve volební místnosti.

Pokud je v doručovací obálce také hlasovací lístek, který není vložen do úřední obálky, komise k němu nepřihlíží a odloží ho spolu s doručovací obálkou k volební dokumentaci. Úřední obálku vhodí do volební schránky, neboť ta může obsahovat další hlasovací lístek.

Může nastat také situace, kdy zvláštní okrsková volební komise nemá voliče, jehož hlas došel korespondenčně, ve výpisu voličů, a to v případě, že volič poté, co mu byly odeslány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování, buď požádal o výmaz ze zvláštního volebního okrsku, učinil oznámení o hlasování v jiném okrsku, anebo zemřel. To komise zjistí prostřednictvím zastupitelského úřadu, který tyto skutečnosti vyčte ze seznamu voličů. Na základě výmazu ze zvláštního okrsku, nebo oznámení o hlasování v jiné okrsku však již nebude moci volič, kterému byly vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování, odhlasovat; není tedy důvod nedopsat ho do výpisu voličů ve zvláštním volebním okrsku a nezapočítat jeho hlas z korespondenčního hlasování.

Započítává se i hlas voliče, který požádal o korespondenční hlasování, odeslal svůj hlas, ale následně zemřel. Takového voliče zvláštní okrsková volební komise dopíše do výpisu voličů dodatečně. V době, kdy takový volič korespondenčně hlasoval, byl voličem a hlasoval v dobré víře, že voličem bude i ke dni voleb. Úmrtí je vis maior, kvůli které by nemělo být blokováno volební právo osob, které nemohly vědět, že ke dni voleb podmínku volebního práva splňovat nebudou. Stejný přístup je však třeba zaujmout i k tomu, kdo v době, kdy hlasoval korespondenčně, ještě nedosáhl 18 let, avšak ke dni voleb, pokud by nezemřel, by zletilosti dosáhl.

K Čl. I bodu 14.

Do ustanovení, které upravuje povinnost zastupitelského úřadu zjišťovat, zda mohou občané ČR hlasovat v příslušném státě na zastupitelském úřadě, se pro případ, že prezenční hlasování na zastupitelském úřadu není hostitelským státem povoleno, doplňuje povinnost zastupitelského úřadu informovat voliče o možnosti hlasovat korespondenčně.

K Čl. I bodu 15.

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se doplňuje zmocňovací ustanovení pro Ministerstvo zahraničních věcí k vydání vyhlášky, kterou stanoví územní obvody zastupitelských úřadů, případně jejich části, v nichž lze korespondenční hlasování využít. Znamená to, že se v zahraničí budou vyskytovat území, na které zastupitelský úřad nebude písemnosti pro korespondenční hlasování zasílat z důvodu, že jde o oblast, kde není možné doručení takové zásilky voliči zajistit (např. oblasti s válečným konfliktem). Prakticky půjde o jednotky případů a obecná možnost využití korespondenčního hlasování tím nebude nijak podstatně omezena.

K Čl. I bodu 16.

V návaznosti na zavedení korespondenčního hlasování je třeba rozšířit okruh písemností, které zvláštní okrsková volební komise v rámci volební dokumentace předává zastupitelskému úřadu.

K Čl. I bodu 17.

Zavedení korespondenčního hlasování se promítá též do ustanovení, které upravuje okruh žádostí, se kterými se volič obrací na zastupitelský úřad a ten má povinnost voliče vyrozumět v případě, že takové žádosti nevyhoví. Jednou ze žádostí bude nově i žádost o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování. Následná možnost soudního přezkumu je upravena v souběžně předkládané novelizaci soudního řádu správního.

K Čl. I bodu 18.

Smyslem doplnění pravidel o počítání lhůt je vyhnout se situaci, kdy by bylo zpochybňováno počítání lhůt. Korespondenční hlasování je totiž svým způsobem hlasováním v předstihu a mohlo by dojít k výkladové nejistotě například ohledně lhůty pro odvolání kandidátů nebo vzdání se kandidatury, která končí 48 hodin před zahájením voleb. Doplnění ustanovení vychází též z judikatury Nejvyššího správního soudu Vol 102/2021, kde byl podobný případ počítání lhůt řešen v souvislosti se zvláštními způsoby hlasování v době covidové pandemie (hlasování na drive-in stanovištích ve středu, tj. dva dny před prvním dnem voleb).

K Čl. II bodům 1., 3. a 4.

K Čl. IV bodům 1. a 3.

K Čl. V bodům 1. a 2.

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se v dotčených volebních zákonech (zákon o volbách do Parlamentu ČR, zákon o volbách do Evropského parlamentu a zákon o volbě prezidenta republiky) do

- zápisu zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování,
- zápisu o výsledku voleb ve volebním kraji (vyhotovuje ho Český statistický úřad ve volbách do Poslanecké sněmovny) a
- zápisu Státní volební komise o výsledku voleb

doplňuje položka o tom, jaký byl počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování a z toho počet odložených doručovacích obálek.

Jedná se o doručovací obálky, které zastupitelský úřad předal zvláštní okrskové volební komisi; všechny tyto předané doručovací obálky musí komise otevřít (= počet

otevřených doručovacích obálek). Důvody odložení upravuje zákon o správě voleb. Rozdíl mezi počtem otevřených doručovacích obálek a počtem odložených doručovacích obálek odpovídá počtu úředních obálek z korespondenčního hlasování, které byly komisí vloženy do volební schránky, a tedy i počtu voličů, kteří hlasovali korespondenčně (neznačená to, že všechny tyto hlasy musí být platné).

K Čl. II bodu 2.

K Čl. IV bodu 2.

Jde o legislativně-technickou úpravu související s vložení nového písmene e) v předchozím odstavci.

K Čl. III

V návaznosti na zavedení korespondenčního hlasování se rozšiřuje také možnost soudní ochrany pro voliče, který se může na správní soud obrátit i tehdy, pokud zastupitelský úřad nevyhověl jeho žádosti o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování.

K Čl. VI

Předsunutí účinnosti novelizačního bodu 40. v čl. I umožní, aby nové ustanovení § 27, které do zákona o volbách do Parlamentu zavádí zákon, kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb, bylo možné využít již pro korespondenční hlasování před nabytím účinnosti zákona o správě voleb. Proto se jeho účinnost navrhuje předsunout k 1. lednu 2025, tj. stejně jako účinnost části VII předkládaného zákona upravující korespondenční hlasování v některých volbách vyhlášených před nabytím účinnosti zákona o správě voleb.

Při zavedení korespondenčního hlasování lze očekávat nárůst hlasů odevzdaných v zahraničí. Při připočítání pouze do jednoho vylosovaného volebního kraje by to mohlo vést k nepřiměřené disproporci vůči hlasům odevzdaným „domácími“ voliči, a to zejména, pokud by byl vylosován některý z menších krajů. Nové ustanovení § 27 zákona o volbách do Parlamentu umožní rozproštění hlasů ze zahraničí při volbách do Poslanecké sněmovny do dvou největších volebních krajů. Státní volební komise vylosuje ze čtyřech největších volebních krajů (hlavní město Praha, Středočeský, Jihomoravský a Moravskoslezský) volební kraj, kterému se budou přičítat hlasy odevzdané ve zvláštních volebních okrscích na území Evropy, a druhý volební kraj, kterému se budou přičítat hlasy odevzdané ve „zbytku“ světa.

K Čl. VII

Přechodné ustanovení má zajistit, aby ve volbách do Poslanecké sněmovny vyhlášených před 1. lednem 2025, byť by se konaly po tomto datu, se nelosovaly dva volební kraje, kterým se přičítají hlasy ze zvláštních volebních okrsků. V takových volbách se totiž nebude hlasovat korespondenčně.

K čl. VIII

K § 1

Hlavním smyslem předkládaného zákona je úprava zákona o správě voleb, který bude hlavním organizačně-technickým volebním zákonem. Zavedení korespondenční volby je tak primárně vkládáno do zákona o správě voleb. Avšak s ohledem na to, že zákon o správě voleb nabude účinnost až v roce 2026, jeví se jako vhodné zavést korespondenční volbu jako

alternativní formu hlasování i pro volby, u kterých je možno hlasovat v zahraničí, už pro dřívější období.

K tomuto účelu zákon obsahuje část sedmou, která umožní provést korespondenční volbu při volbách do Poslanecké sněmovny, které se mají konat na podzim roku 2025. Ustanovení jsou však koncipována tak, aby se podle nich mohlo postupovat i v případě, že do nabytí účinnosti zákona o správě voleb by bylo vedle voleb do Poslanecké sněmovny třeba zorganizovat volbu prezidenta republiky. V jiných druzích voleb se do nabytí účinnosti zákona o správě voleb ze zahraničí nevolí.

K § 2

V korespondenčním hlasování, které by se realizovalo před účinností zákona o správě voleb, by zastupitelský úřad vedle úkolů, které jsou mu svěřeny v příslušných volebních zákonech (pro volby do Poslanecké sněmovny jde o zákon o volbách do Parlamentu ČR, a v zákoně o volbě prezidenta republiky), plnil ještě další úkoly v souvislosti s korespondenčním hlasováním.

Zajištění korespondenčního hlasování zahrnuje zejména přijímání žádostí o písemnosti ke korespondenčnímu hlasování, zaznamenávání žádostí do zvláštního seznamu voličů, rozesílání písemností ke korespondenčnímu hlasování a jejich zpětný příjem, evidenci, uložení na bezpečném místě a následné předání zvláštní okrskové volební komisi. Zastupitelský úřad musí pro zajištění korespondenčního hlasování vytvořit i dostatečné podmínky personální, technické, prostorové a administrativní.

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se rozšiřuje také rozsah informační povinnosti zastupitelských úřadů, které o této možnosti hlasování budou informovat voliče v zahraničí.

K § 3

Voliči, kterému zastupitelský úřad vydal (zaslal) písemnosti ke korespondenčnímu hlasování, nebude umožněno prezenční hlasování ve volební místnosti. Jde o opatření k předcházení možnosti dvojího hlasování. I kdyby volič korespondenčně nehlasoval, zjistí to zvláštní okrsková volební komise až po uzavření volební místnosti po otevření doručovacích obálek.

Zavedení korespondenčního hlasování rozšiřuje úkoly zvláštní okrskové volební komise i o sčítání hlasů došlých na příslušný zastupitelský úřad korespondenčně. Sčítání těchto hlasů bude probíhat společně s hlasy odevzdanými prezenčně ve volební místnosti.

V návaznosti na zavedení korespondenčního hlasování je třeba rozšířit také okruh písemností, které zvláštní okrsková volební komise v rámci volební dokumentace předává zastupitelskému úřadu.

K § 4 až § 7

Ustanovení § 4 až § 7 v zásadě přebírají instituty osvětlené ve zvláštní části této důvodové zprávy k novele zákona o správě voleb, tudíž je možno odkázat na odůvodnění k čl. I bodu 13 s tím, že

- odůvodnění k § 57a odpovídá § 4
- odůvodnění k § 57b odpovídá § 5
- odůvodnění k § 57c odpovídá § 6

- odůvodnění k § 57d odpovídá § 7.

K § 8

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se zápisy o volbách, jejichž náležitosti jsou uvedeny v dotčených volebních zákonech (zákon o volbách do Parlamentu ČR, zákon o volbě prezidenta republiky) rozšiřují o položku, jaký byl počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování a z toho počet odložených doručovacích obálek. Tuto položku bude při volbách, v nichž proběhlo i korespondenční hlasování, nutno uvést do

- zápisu zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování,
- zápisu o výsledku voleb ve volebním kraji (vyhotovuje ho Český statistický úřad ve volbách do Poslanecké sněmovny) a
- zápisu Státní volební komise o výsledku voleb.

K § 9

Smyslem doplnění pravidel o počítání lhůt je vyhnout se situaci, kdy by bylo zpochybňováno počítání lhůt. Korespondenční hlasování je totiž svým způsobem hlasováním v předstihu a mohlo by dojít k výkladové nejistotě například ohledně lhůty pro odvolání kandidátů nebo vzdání se kandidatury, která končí 48 hodin před zahájením voleb. Doplnění ustanovení vychází též z judikatury Nejvyššího správního soudu Vol 102/2021, kde byl podobný případ počítání lhůt řešen v souvislosti se zvláštními způsoby hlasování v době covidové pandemie (hlasování na drive-in stanovištích ve středu, tj. dva dny před prvním dnem voleb).

K § 10

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování se doplňuje zmocňovací ustanovení pro Ministerstvo zahraničních věcí k vydání vyhlášky, kterou stanoví územní obvody zastupitelských úřadů, případně jejich části, v nichž lze korespondenční hlasování využít. Znamená to, že se v zahraničí budou vyskytovat území, na které zastupitelský úřad nebude písemnosti pro korespondenční hlasování zasílat z důvodu, že jde o oblast, kde není možné doručení takové zásilky voliči zajistit (např. oblasti s válečným konfliktem). Prakticky půjde o jednotky případů a obecná možnost využití korespondenčního hlasování tím nebude nijak podstatně omezena.

K § 11

Aplikace části sedmé je z jedné strany časově ohraničena tak, že se použije na volby vyhlášené před nabytím účinnosti zákona o správě voleb. Je však třeba ji ohraničit i z druhé strany, a to tak, že pokud by došlo k vyhlášení voleb před nabytím účinnosti této části, tj. před 1. lednem 2025, korespondenční hlasování se nepoužije, i kdyby konání takových voleb spadalo do doby, kdy budou ustanovení části sedmé již účinná. Důvodem tohoto omezení je jednak obecná dobrá praxe ve věcech volebních, že „pravidla hry“ mají být známa od začátku, tj. od vyhlášení voleb, a jednak jde i konotace organizačně technického zajištění voleb.

K Čl. IX

Účinnost novely zavádějící korespondenční hlasování do zákona o správě voleb, zákona o volbách do Parlamentu, zákona o volbách do Evropského parlamentu, zákona o volbě prezidenta republiky a soudního řádu správního se navrhuje k 1. lednu 2026, tj. ke stejnému datu, kdy vstupuje v účinnost zákon o správě voleb a jeho doprovodný změnový zákon.

Nabytí účinnosti čl. VI a VII je navrženo dnem 31. prosince 2024, neboť se touto změnou má dotčené ustanovení zákona o volbách do Parlamentu aktivovat již k 1. lednu 2025, a tedy je z legislativně technických důvodů třeba, aby úprava změnového zákona nabyla účinnosti dříve.

Účinnost čl. VIII se navrhuje již k 1. lednu 2025, aby bylo možné korespondenční hlasování využít ještě pro volby před nabytím účinnosti zákona o správě voleb (fakticky jde jen o volby do Poslanecké sněmovny na podzim 2025, případně předčasné volby do Poslanecké sněmovny nebo volbu prezidenta republiky, pokud by se musela konat nová volba před uplynutím funkčního období stávajícího prezidenta).

V Praze dne 7. 12. 2023

Mgr. Vít Rakušan, v. r.

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M., v. r.

Ing. Marian Jurečka, v. r.

Ing. Markéta Pekarová Adamová, v. r.

PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D., v. r.

Mgr. Josef Cogan, v. r.

Marek Benda, v. r.

Mgr. Aleš Dufek, v. r.

Jan Jakob, v. r.

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek, Ph.D., v. r.

Mgr. Lucie Potůčková, v. r.

Eva Decroix, MBA, v. r.

Bc. Jiří Navrátil, MBA, v. r.

Michal Zuna, v. r.

PhDr. Olga Richterová, Ph.D., v. r.

Úplné znění dotčených ustanovení novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn

I. Zákon o správě voleb

§ 5

Informování voličů

(1) Obecní úřad zveřejní na úřední desce nejpozději 15 dnů přede dnem voleb oznámení o době a místě konání voleb na území obce. Bylo-li na území obce vytvořeno více volebních okrsků, uvede, které části území obce náležejí do jednotlivých volebních okrsků. Zároveň obecní úřad v oznámení uvede adresy volebních místností.

(2) Obecní úřad v oznámení upozorní voliče na povinnost prokázat před hlasováním totožnost a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb.

(3) Zastupitelský úřad způsobem v místě obvyklým informuje v dostatečném časovém předstihu voliče žijící v územním obvodu tohoto úřadu o době a místě konání voleb ve zvláštním volebním okrsku, o možnosti zápisu k hlasování ve zvláštním volebním okrsku, **o možnosti korespondenčního hlasování** a o povinnosti prokázat před hlasováním ve volební místnosti totožnost a uvede další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb. Zastupitelský úřad dále informuje voliče o konání voleb do Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“), voleb do zastupitelstev krajů a voleb do zastupitelstev obcí na území České republiky a o podmínkách výkonu volebního práva v těchto volbách.

(4) Nekona-li se druhé kolo voleb, informuje obecní úřad a zastupitelský úřad způsobem podle odstavců 1 až 3 voliče o této skutečnosti neprodleně po vyhlášení výsledku prvního kola.

(5) V obci, v jejímž územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k jedné národnosti jiné než české, se informace podle odstavce 1, 2 a 4 zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny.

§ 17

Zastupitelský úřad

Zastupitelský úřad

- a) řídí, zajišťuje a kontroluje organizační a technickou přípravu, průběh a provedení voleb konaných v zahraničí v rámci svého územního obvodu,
- b) zajišťuje podle místních podmínek informování voličů o době a místě konání voleb, o možnosti zápisu voliče k hlasování ve zvláštním volebním okrsku a o způsobu hlasování, **včetně korespondenčního hlasování**, a to případně i v příslušném cizím jazyce,
- c) zapisuje do seznamu voličů údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku,
- d) zajišťuje korespondenční hlasování,**
- ~~d)~~e) vydává voličské průkazy,
- ~~e)~~f) zapisuje údaje o možnosti voliče hlasovat v jiném volebním okrsku,

- g) provádí školení členů zvláštních okrskových volebních komisí,
- h) zajišťuje výrobu nebo rozmnožení hlasovacích lístků pro hlasování ve volební místnosti,
- i) zajišťuje pro zvláštní okrskovou volební komisi volební místnost a její vybavení, pracovní síly a pomocné prostředky,
- j) zasílá Ministerstvu zahraničních věcí volební dokumentaci převzatou od zvláštní okrskové volební komise,
- k) plní další úkoly podle tohoto zákona a podle příslušných zákonů o volbách.

§ 19

Zvláštní okrsková volební komise

(1) Pro hlasování v zahraničí se pro každý zvláštní volební okrsek ustavuje zvláštní okrsková volební komise. Zvláštní okrsková volební komise má alespoň 3 členy.

(2) V čele zvláštní okrskové volební komise stojí předseda zvláštní okrskové volební komise. Členem zvláštní okrskové volební komise je také zapisovatel zvláštní okrskové volební komise.

(3) Zvláštní okrsková volební komise

- a) zajišťuje pořádek ve volební místnosti,
- b) zajišťuje řádný průběh hlasování,
- c) sčítá hlasy **včetně hlasů odevzdaných v korespondenčním hlasování** a vyhotovuje zápis o průběhu a výsledku hlasování,
- d) odevzdává volební dokumentaci zastupitelskému úřadu,
- e) plní další úkoly podle tohoto zákona a podle příslušných zákonů o volbách.

(4) Člen zvláštní okrskové volební komise se prokazuje průkazem člena zvláštní okrskové volební komise vydaným zastupitelským úřadem.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro zvláštní okrskovou volební komisi ustanovení tohoto zákona o okrskové volební komisi obdobně.

§ 23

Seznam voličů

(1) Seznam voličů obsahuje o voliči a o osobě, která se má stát voličem, tyto údaje:

- a) datum narození,
- b) státní občanství,
- c) adresu místa trvalého pobytu a druh pobytu.

(2) Seznam voličů dále obsahuje o voliči tyto údaje:

- a) jméno a příjmení,
- b) údaj o příslušnosti voliče k volebnímu okrsku, a to ode dne vyhlášení voleb,
- c) údaj o tom, že volič hlasuje ve zvláštním volebním okrsku,
- d) údaj o oznámení voliče o hlasování v jiném volebním okrsku,

e) údaj o tom, že volič hlasuje ve volebním okrsku, ve kterém sídlí zařízení uvedené v § 56 odst. 5,

f) údaje o podání žádosti o voličský průkaz a o jeho vydání,

g) údaj o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování,

~~g)~~**h)** další údaje stanovené příslušnými zákony o volbách.

(3) Součástí seznamu voličů je evidence vydaných voličských průkazů. V evidenci vydaných voličských průkazů se vedou v mezích vyplývajících z údajů uvedených v odstavci 1 údaje o tiskopisech voličského průkazu, o žadateli a držiteli voličského průkazu, o průběhu vydání voličského průkazu a o znehodnocení, ztrátě či odcizení tiskopisu voličského průkazu nebo ztrátě anebo odcizení vydaného voličského průkazu. Rozsah údajů vedených v evidenci vydaných voličských průkazů stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

(4) Obecní úřad zapisuje do seznamu voličů údaje podle odstavce 2 písm. d) ~~až g)~~ **až f) a h)**. Zastupitelský úřad zapisuje do seznamu voličů údaje podle odstavce 2 písm. c), d) ~~a f)~~, **f) a g)**.

(5) Volič si může u kteréhokoli obecního úřadu nebo prostřednictvím portálu veřejné správy nebo informačního systému s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace alespoň na úrovni záruky značná (dále jen „prostředek pro elektronickou identifikaci“) ověřit, jaké údaje jsou o něm v seznamu voličů vedeny. Vznikne-li oprávněná pochybnost o správnosti údajů podle odstavce 2 písm. c) ~~až g)~~ **až h)**, obecní úřad údaje ověří a zajistí opravu těchto údajů o voliči.

§ 24

Zpřístupňování údajů seznamu voličů obecním úřadům a zastupitelským úřadům

(1) Ministerstvo vnitra zpřístupňuje v informačním systému obecním úřadům soupisy voličů pro dodání hlasovacích lístků. V soupisech voličů se uvádějí pouze voliči, kteří jsou oprávněni volit ve volbách, pro něž jsou soupisy pořízeny. Soupis voličů obsahuje o voličích s místem trvalého pobytu v obci tyto údaje:

a) jméno a příjmení,

b) adresu místa trvalého pobytu a

c) údaj o příslušnosti k volebnímu okrsku.

(2) Ministerstvo vnitra zpřístupňuje v informačním systému ve formě výpisů voličů obecním úřadům a zastupitelským úřadům pro okrskové volební komise a zvláštní okrskové volební komise údaje ze seznamu voličů podle stavu ke dvaadvacáté hodině druhého dne přede dnem voleb. Ve výpisech voličů se uvádějí pouze voliči, kteří jsou oprávněni volit ve volbách, pro něž jsou výpisy voličů pořízeny. Výpis voličů obsahuje o voličích příslušejících k témuž volebnímu okrsku nebo hlasujících v tomtéž zvláštním volebním okrsku tyto údaje:

a) jméno a příjmení,

b) datum narození,

c) adresu místa trvalého pobytu,

d) údaj o příslušnosti k volebnímu okrsku a

e) údaje podle § 23 odst. 2 písm. c) ~~až g)~~ **až h)**.

(3) Ministerstvo vnitra zpřístupňuje v informačním systému Českému statistickému úřadu a výrobci hlasovacích lístků celkový počet voličů v každém volebním okrsku.

§ 49

Hlasování ve volební místnosti

(1) Volič prokáže okrskové volební komisi svou totožnost občanským průkazem nebo cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem. Volič, který je občanem jiného státu, prokáže okrskové volební komisi svoji totožnost průkazem o povolení k trvalému pobytu, potvrzením o přechodném pobytu, osvědčením o registraci nebo dokladem jiného státu prokazujícím totožnost.

(2) Voliče, který namítá, že není uveden ve výpisu voličů, ačkoli by tam uveden být měl, okrsková volební komise doplní do výpisu voličů po ověření voličova práva hlasovat ve volebním okrsku u obecního úřadu. Obecní úřad poskytne okrskové volební komisi na vyžádání údaje o tomto voliči ze seznamu voličů v rozsahu nezbytném pro doplnění voliče do výpisu voličů.

(3) Okrsková volební komise předá voliči úřední obálku, případně i hlasovací lístky, a učiní o tom záznam ve výpisu voličů. Volič se poté odebere do prostoru určeného k úpravě hlasovacího lístku a k jeho vložení do úřední obálky. V tomto prostoru nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ledaže volič využívá asistenci podle § 59.

(4) Po opuštění prostoru určeného k úpravě hlasovacího lístku a k jeho vložení do úřední obálky vhodí volič úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky.

(5) Okrsková volební komise hlasování ve volební místnosti voliči neumožní, jestliže

- a) volič neprokázal okrskové volební komisi svoji totožnost,
- b) byl voliči vydán voličský průkaz a volič jej okrskové volební komisi neodevzdal,
- c) byly voliči vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování,**
- ~~e)~~**d)** volič neprokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, pro který je tato okrsková volební komise ustavena,
- ~~d)~~**e)** existuje překážka ve výkonu práva volit, nebo
- ~~e)~~**f)** se volič před hlasováním neodebral do prostoru určeného k úpravě hlasovacího lístku a k jeho vložení do úřední obálky.

(6) Neumožní-li okrsková volební komise voliči hlasovat z důvodů uvedených v odstavci 5, vydá mu o tom na jeho požádání písemné potvrzení.

Podmínky hlasování v jiném volebním okrsku

(1) Volič, který hodlá hlasovat v jiném volebním okrsku, než ke kterému je příslušný, tak může učinit na základě voličského průkazu nebo na základě zápisu údaje o oznámení voliče o hlasování v jiném volebním okrsku v seznamu voličů. Ve voličském průkazu a v oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku se uvádí, pro které hlasování jsou platné. Volič takto může hlasovat ve volebním okrsku, popřípadě zvláštním volebním okrsku stanoveném pro příslušný druh voleb příslušným zákonem o volbách.

(2) Voličský průkaz je veřejná listina, která opravňuje voliče hlasovat po jejím odevzdání okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi ve volebním okrsku uvedeném v odstavci 1 větě třetí. Jestliže na voličský průkaz lze podle příslušného zákona o volbách hlasovat jen v některém z více volebních obvodů, uvádí se na voličském průkazu, ve kterém volebním obvodu může volič na voličský průkaz hlasovat. O hlasování na voličský průkaz provede okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise záznam do výpisu voličů a odevzdaný voličský průkaz k výpisu voličů přiloží. Jestliže byl voliči vydán voličský průkaz, musí jej volič odevzdat volební komisi i tehdy, hlasuje-li ve volebním okrsku nebo zvláštním volebním okrsku, kde je uveden ve výpisu voličů, **popřípadě jej vložit do doručovací obálky, hlasuje-li korespondenčně.**

(3) Volič může učinit oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku. V oznámení označí volební okrsek podle odstavce 1 věty třetí, v němž bude hlasovat. Volič, který podal oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku, již nemůže po dobu platnosti oznámení hlasovat ve volebním okrsku, ke kterému je příslušný. Je-li mu však vydán voličský průkaz nebo je-li proveden zápis podle odstavce 4 nebo 5, oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku pozbývá platnosti.

(4) Volič, který má bydliště mimo území České republiky, může hlasovat ve zvláštním volebním okrsku také na základě zápisu údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku v seznamu voličů provedeného zastupitelským úřadem. Zápis tohoto údaje se vztahuje pouze na volby, v nichž lze hlasovat v zahraničí, a je platný, dokud trvá voličovo právo volit, popřípadě dokud zastupitelský úřad nebo obecní úřad na žádost voliče tento údaj nevymaže.

(5) Volič může hlasovat v jiném volebním okrsku, než ke kterému je příslušný, také na základě zápisu takového údaje pro konkrétní hlasování v seznamu voličů provedeného obecním úřadem, pokud je v územním obvodu obecního úřadu volební okrsek podle odstavce 1 věty třetí a pokud volič je v příslušné obci, městské části nebo městském obvodu

- a) v zařízení poskytujícím lůžkovou zdravotní péči, v zařízení pobytových sociálních služeb, ve školském zařízení nebo v jiném obdobném zařízení, nebo
- b) v policejní cele, v místě výkonu vazby, v místě výkonu trestu odnětí svobody nebo v místě výkonu zabezpečovací detence.

§ 57

Postup při vydání voličského průkazu a zápisu údaje o hlasování v jiném volebním okrsku

(1) Žádost o vydání voličského průkazu a oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku může podat volič, **kterému nebyly vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování**, u kteréhokoli obecního úřadu nebo zastupitelského úřadu ode dne vyhlášení voleb

a) na pracovišti takového úřadu, a to i prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče,

b) písemně prostřednictvím datové schránky voliče nebo podepsanou úředně ověřeným podpisem voliče, nebo

c) prostřednictvím portálu veřejné správy nebo informačního systému s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci.

(2) V žádosti o vydání voličského průkazu volič určí, zda mu má být voličský průkaz doručen na uvedenou adresu do vlastních rukou, nebo zda si voličský průkaz převezme u obecního úřadu nebo zastupitelského úřadu osobně nebo prostřednictvím k tomu zplnomocněné osoby.

(3) Žádá-li volič o zaslání voličského průkazu na jím uvedenou adresu, musí být žádost obecnímu úřadu nebo zastupitelskému úřadu podána nejpozději 10 dnů přede dnem voleb. Voličský průkaz musí být předán k poštovní přepravě nejpozději 7 dnů přede dnem voleb. Oznámení o hlasování v jiném volebním okrsku nebo žádost o voličský průkaz, který si volič nebo osoba k tomu voličem zplnomocněná převezme osobně, lze učinit nejpozději 2 dny přede dnem voleb. Osobní převzetí voličského průkazu je možné nejpozději 2 dny přede dnem voleb. Voličský průkaz je vydán okamžikem předání k poštovní přepravě nebo předání voliči nebo voličem zplnomocněné osobě.

(4) Obecní úřad nebo zastupitelský úřad předá voličský průkaz osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče, anebo jej voliči zašle. V případě voleb do Evropského parlamentu tak může učinit nejdříve 15 dnů přede dnem voleb. Vzor tiskopisu voličského průkazu stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

(5) V případě dvoukolových voleb vydá obecní úřad nebo zastupitelský úřad voličský průkaz současně pro první i druhé kolo voleb, ledaže volič požádal o voličský průkaz jen pro první nebo pro druhé kolo voleb. To platí obdobně i pro zápis údaje na základě oznámení voliče o hlasování v jiném volebním okrsku.

(6) Žádost o zápis údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku v seznamu voličů může volič podat u příslušného zastupitelského úřadu nejpozději 3 dny přede dnem voleb způsobem uvedeným v odstavci 1. Se žádostí o zápis volič doloží zastupitelskému úřadu originál, popřípadě ověřenou kopii dokladů potvrzujících bydliště v územním obvodu příslušného zastupitelského úřadu.

(7) Žádost o zápis nebo výmaz údaje podle § 56 odst. 5 může volič podat prostřednictvím ředitele zařízení, ve kterém se nachází, nejpozději 4 dny přede dnem voleb. Ředitel zařízení poskytne obecnímu úřadu nejpozději 3 dny přede dnem voleb seznam voličů, kteří požádali o zápis údaje podle § 56 odst. 5, včetně čísel elektronicky čitelného identifikačního dokladu voliče.

(8) V případě voliče umístěného v zařízení uvedeném v § 56 odst. 5 písm. b) lze úřední ověření podpisu voliče na písemné žádosti o voličský průkaz nahradit připojeným potvrzením zaměstnance tohoto zařízení, že žádost je podepsána žadatelem.

§ 57a

Podmínky korespondenčního hlasování

(1) Volič, který má v seznamu voličů zapsán údaj o hlasování ve zvláštním volebním okrsku podle § 56 odst. 4, může v tomto okrsku využít korespondenční hlasování na území spadajícím do tohoto okrsku, pro něž tak stanoví prováděcí právní předpis.

(2) Žádost o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování může volič podat ode dne vyhlášení voleb u zastupitelského úřadu, v jehož zvláštním volebním okrsku může podle údaje v seznamu voličů hlasovat.

(3) Žádost podle odstavce 2 lze podat osobně nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče, do 2 dnů přede dnem voleb, nebo písemně do 35 dnů přede dnem voleb

a) prostřednictvím datové schránky voliče nebo podepsanou úředně ověřeným podpisem voliče, nebo

b) prostřednictvím portálu veřejné správy nebo informačního systému s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci.

(4) Žádost podle odstavce 2 musí obsahovat jméno a příjmení voliče, datum narození, adresu, kde má volič bydliště mimo území České republiky, a adresu, na kterou mají být písemnosti ke korespondenčnímu hlasování zaslány, popřípadě údaj o tom, že si volič převezme písemnosti u zastupitelského úřadu sám nebo prostřednictvím osoby, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

§ 57b

Vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování

(1) Na žádost podle § 57a odst. 2 zašle zastupitelský úřad nejpozději 25 dnů přede dnem voleb voliči identifikační lístek, úřední obálku, doručovací obálku a informaci o způsobu hlasování včetně odkazu na internetové stránky, kde jsou přístupné hlasovací lístky k vytištění. Pokud o to volič požádal nebo neuvedl adresu pro doručení, vydá zastupitelský úřad tyto písemnosti osobně voliči nebo osobě, která se prokáže písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče.

(2) V případě volby prezidenta republiky zašle zastupitelský úřad písemnosti pro korespondenční hlasování současně pro první i druhé kolo volby, ledaže volič požádá o korespondenční hlasování jen pro první, nebo jen pro druhé kolo volby.

(3) Identifikační lístek pro korespondenční hlasování obsahuje

a) označení zastupitelského úřadu,

- b) číslo identifikačního lístku,
- c) druh a datum konání voleb, případně datum konání příslušného kola volby,
- d) jméno a příjmení voliče, datum narození a adresu místa, kde má bydliště mimo území České republiky,
- e) otisk úředního razítka zastupitelského úřadu, jméno a příjmení zaměstnance zařazeného v zastupitelském úřadu a jeho podpis,
- f) text prohlášení, ve kterém volič prohlašuje, že hlasuje osobně, a místo pro podpis voliče.

(4) Doručovací obálka je opatřena adresou zastupitelského úřadu, číslem zvláštního volebního okrsku, do kterého volič náleží, a označením voleb, případně kola volby.

(5) Údaj o vydání písemností pro korespondenční hlasování zapíše zastupitelský úřad do seznamu voličů.

(6) Vzor tiskopisu identifikačního lístku pro korespondenční hlasování stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

§ 57c

Korespondenční hlasování

(1) Hlasovací lístek pro korespondenční hlasování si volič vytiskne z informačního systému.

(2) Volič vloží hlasovací lístek do úřední obálky. Do doručovací obálky volič vloží jím podepsaný identifikační lístek a úřední obálku. Volič, kterému byl vydán voličský průkaz, vloží voličský průkaz do doručovací obálky. Zalepenou doručovací obálku volič zašle zastupitelskému úřadu, od kterého obdržel písemnosti pro korespondenční hlasování.

(3) Doručenou doručovací obálku označí zastupitelský úřad časem přijetí a do předání zvláštní okrskové volební komisi ji uchovává nerozlepenou na bezpečném místě, které za tímto účelem vyhradí vedoucí zastupitelského úřadu.

(4) Zvláštní okrskové volební komisi předá zastupitelský úřad doručovací obálky, které byly doručeny nejpozději do ukončení hlasování ve zvláštním volebním okrsku. O předání se vyhotoví záznam, který podepisuje vedoucí zastupitelského úřadu a předseda zvláštní okrskové volební komise. Zvláštní okrsková volební komise v době od předání doručovacích obálek zastupitelským úřadem do doby zahájení sčítání hlasů zabezpečí převzaté doručovací obálky proti neoprávněnému nakládání.

(5) Doručovací obálky doručené po lhůtě podle odstavce 4 uloží zastupitelský úřad nerozlepené k volební dokumentaci.

§ 57d

Hlasy zaslané korespondenčně

(1) Zvláštní okrsková volební komise po ukončení hlasování před zahájením sčítání hlasů otevře doručovací obálky. Zvláštní okrsková volební komise přihlíží pouze k obsahu doručovací obálky podle § 57c odst. 2.

(2) Zvláštní okrsková volební komise odloží doručovací obálku a její obsah, jestliže

- a) v doručovací obálce není identifikační lístek vydaný příslušným zastupitelským úřadem nebo úřední obálka,
- b) identifikační lístek není podepsán voličem,
- c) v doručovací obálce je více úředních obálek nebo více identifikačních lístků, nebo
- d) voliči byl vydán voličský průkaz a voličský průkaz není v doručovací obálce.

(3) K obsahu odložených doručovacích obálek zvláštní okrsková volební komise dále nepřihlíží. Tyto doručovací obálky se odloží k volební dokumentaci, přičemž zvláštní okrsková volební komise vyznačí na doručovacích obálkách důvod odložení a přelepí úřední obálky tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování.

(4) U každého voliče, jehož doručovací obálka nebyla odložena, vyznačí zvláštní okrsková volební komise ve výpisu voličů záznam o tom, že volič hlasoval korespondenčně, a vloží úřední obálku do volební schránky.

(5) U voliče, který hlasoval korespondenčně, avšak není uveden ve výpisu voličů, si zvláštní okrsková volební komise vyžádá u zastupitelského úřadu údaje nezbytné pro posouzení obsahu doručovací obálky a dopíše údaje o voliči do výpisu voličů. Zastupitelský úřad poskytne zvláštní okrskové volební komisi na vyžádání údaje o takovém voliči ze seznamu voličů v rozsahu nezbytném pro doplnění voliče do výpisu voličů.

(6) Zvláštní okrsková volební komise otevře volební schránku až poté, kdy u všech doručovacích obálek ukončí postup podle odstavců 1 až 5.

§ 58

Postup zastupitelského úřadu při ověření možnosti hlasování v zahraničí

(1) Zastupitelský úřad ověří k 31. lednu každého roku, zda právní předpisy států v působnosti zastupitelského úřadu umožňují občanům České republiky hlasování podle tohoto zákona na zastupitelském úřadě, popřípadě zda je k zajištění hlasování na zastupitelském úřadě potřeba zvláštní povolení; v takovém případě požádá o jeho vydání.

(2) Nebude-li občanům České republiky umožněno hlasovat ve volební místnosti ve zvláštním volebním okrsku, neboť právní předpisy státu v působnosti zastupitelského úřadu to nedovolují, anebo nebylo-li povolení podle odstavce 1 vydáno, poskytne zastupitelský úřad voličům informaci o možnosti hlasovat na voličský průkaz, **popřípadě o možnosti korespondenčního hlasování.**

(3) Ministerstvo zahraničních věcí stanoví vyhláškou územní obvody, popřípadě části územních obvodů zastupitelských úřadů, v nichž mohou voliči využít korespondenční hlasování; vychází při tom z dostupnosti a podmínek poskytování poštovních služeb na příslušném území.

§ 68

Postup ve zvláštním volebním okrsku

(1) Není-li stanoveno jinak, postupuje zvláštní okrsková volební komise při sčítání hlasů ve zvláštním volebním okrsku, vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve zvláštním volebním okrsku a předání zápisu o průběhu a výsledku hlasování a výsledků hlasování ve zvláštním volebním okrsku Českému statistickému úřadu obdobně podle § 62 až 66.

(2) Zvláštní okrsková volební komise zahájí sčítání hlasů, jakmile uplyne doba stanovená pro ukončení hlasování na území České republiky.

(3) O přerušení sčítání hlasů vyrozumí zvláštní okrsková volební komise prostřednictvím zastupitelského úřadu pracoviště Českého statistického úřadu u Ministerstva zahraničních věcí.

(4) Zápis o průběhu a výsledku hlasování a výsledek hlasování zvláštní okrsková volební komise zašle v elektronické podobě na pracoviště Českého statistického úřadu u Ministerstva zahraničních věcí. Zjistí-li Český statistický úřad v zápisu chyby, odmítne zápis a stanoví lhůtu k odstranění chyb a zaslání nového zápisu.

(5) Doklad o převzetí bezchybného výsledku hlasování do dalšího zpracování zašle Český statistický úřad zvláštní okrskové volební komisi elektronicky prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí.

(6) Zvláštní okrsková volební komise zabezpečí stejnopisy zápisu o průběhu a výsledku hlasování, odevzdané voličské průkazy, **písemnosti související s korespondenčním hlasováním**, odevzdané hlasovací lístky a úřední obálky, výpis voličů a doklad o převzetí bezchybného výsledku hlasování do dalšího zpracování a předá je zastupitelskému úřadu, který je odešle spolu s ostatní volební dokumentací Ministerstvu zahraničních věcí.

(7) Postup zvláštní okrskové volební komise, zastupitelského úřadu a Ministerstva zahraničních věcí při převzetí, uložení, úschově a protokolárním zničení hlasovacích lístků a ostatní volební dokumentace stanoví Ministerstvo vnitra vyhláškou.

§ 77

Zvláštní postup volebních orgánů při nevyhovění žádostem ve věcech seznamu voličů

(1) Jestliže obecní úřad nevyhoví žádosti o vydání voličského průkazu, nezaznamená v informačním systému údaj o hlasování voliče v jiném volebním okrsku, neprovede výmaz údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku nebo nezajistí opravu údajů v seznamu voličů podle § 23 odst. 5, vyrozumí o tom žadatele písemně nejpozději do 3 dnů.

(2) Jestliže zastupitelský úřad nevyhoví žádosti o vydání voličského průkazu, nevyhoví žádosti o zápis údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku ~~nebo~~, nezaznamená v informačním systému údaj o hlasování v jiném volebním okrsku **nebo nevyhoví žádosti o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování**, vyrozumí o tom žadatele písemně nejpozději do 3 dnů.

§ 78

Lhůty

(1) Lhůty se pro účely tohoto zákona a příslušných zákonů o volbách počítají takto:

- a) do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin,
- b) lhůty určené na 24 hodin nebo 48 hodin před určitou událostí končí započítáním hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou rozhodnou pro určení lhůty; v ostatních případech lhůt určených podle hodin končí lhůty uplynutím stanovené hodiny,
- c) lhůta určená podle dnů je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16:00 hodin.

(2) Pro počítání lhůt a vymezení volebních dnů podle tohoto zákona a příslušných zákonů o volbách jsou v zahraničí rozhodné hodina nebo den, které jsou rozhodné na území České republiky. **Lhůty a vymezení volebních dnů podle tohoto zákona a příslušných zákonů o volbách nejsou korespondenčním hlasováním dotčeny.**

(3) Zmeškání lhůt podle tohoto zákona a příslušných zákonů o volbách nelze prominout.

Pozn.: změny dalších zákonů jsou vyznačeny ve znění změn provedených zákonem, kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb

II. Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů

§ 42

Zápis o průběhu a výsledku hlasování

-

(1) V zápisě okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede:

- a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení s uvedením důvodů,
- b) celkový počet osob ve volebním okrsku zapsaných do výpisu voličů,
- c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,
- e) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,**
- e) **f)** počet odevzdaných úředních obálek,
- ~~f)~~ **g)** počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu a počet platných hlasů celkem,
- ~~g)~~ **h)** počet platných přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty volebních stran,
- ~~h)~~ **i)** stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění.

(2) K uvedení údajů podle odstavce 1 ~~písm. g)~~ **písm. h)** okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise využije potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků, které po ukončení hlasování pro tento účel výslovně jako pomocné hlasovací lístky pro sčítání přednostních hlasů označil předseda okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise nebo předseda zvláštní okrskové volební komise za přítomnosti členů zvláštní okrskové volební komise; případně použije pomocné sčítací archy poskytnuté elektronicky Českým statistickým úřadem.

§ 46

Zjišťování výsledků voleb ve volebním kraji

(1) Český statistický úřad na krajském pracovišti převezme výsledky hlasování za všechny územně příslušné volební okrsky, popřípadě zvláštní volební okrsky, ze kterých byly

ve stanovené lhůtě předány zápisy o průběhu a výsledku hlasování, a zpracuje výsledek voleb ve volebním kraji.

(2) Český statistický úřad vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o výsledku voleb ve volebním kraji a předá ho neprodleně krajskému úřadu.

(3) V zápise o výsledku voleb ve volebním kraji se uvede

- a) počet volebních okrsků ve volebním kraji, popřípadě počet zvláštních volebních okrsků a počet okrskových volebních komisí, popřípadě počet zvláštních okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování,
- b) celkový počet osob ve volebním kraji zapsaných ve výpisech voličů,
- c) celkový počet voličů ve volebním kraji, kterým byly vydány úřední obálky,
- d) celkový počet voličů, kteří hlasovali ve volebním kraji na voličský průkaz,
- e) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování za volební kraj, z toho počet odložených doručovacích obálek,**
- e) f) celkový počet odevzdaných úředních obálek za volební kraj,
- f) g) celkový počet platných hlasů odevzdaných ve volebním kraji pro jednotlivé volební strany a celkový počet platných hlasů ve volebním kraji,
- g) h) celkový počet přednostních hlasů pro jednotlivé kandidáty.

(4) Zápis o výsledku voleb ve volebním kraji podepíše

- a) ředitel krajského úřadu,
- b) pověřený zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu,
- c) pověřený zaměstnanec Českého statistického úřadu.

(5) Po podepsání obou stejnopisů předá krajský úřad 1 stejnopis zápisu o výsledku voleb ve volebním kraji neprodleně Českému statistickému úřadu. Druhý stejnopis zápisu a ostatní volební dokumentaci uschová.

§ 52

Zápis Státní volební komise a uveřejnění výsledků voleb

-

(1) Po provedení skrutinií předá Český statistický úřad zjištěné výsledky hlasování Státní volební komisi. Státní volební komise schválí zápis o výsledku voleb předaný Českým statistickým úřadem. Zápis podepisují přítomní členové Státní volební komise. Člen Státní volební komise může odepřít podepsat zápis o výsledku voleb a učinit k němu výhradu. Důvody odepření podpisu člena Státní volební komise se uvádí v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise o výsledku voleb se uvede

- a) celkový počet osob zapsaných ve výpisech voličů,

- b) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- c) celkový počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,
- d) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,**
- ⇨ e) počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu zvlášť a pro jednotlivé kraje zvlášť,
- ⇨ f) procentní vyjádření počtu platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu z celkového počtu odevzdaných platných hlasů, uvedené na dvě desetinná místa; v případě započetí další 0,01 % hlasů se zvýší druhé desetinné místo,
- ⇨ g) jména a příjmení kandidátů v členění podle volebních stran, kteří byli zvoleni v prvním skrutiniu, a kandidátů v členění podle volebních stran zvolených ve druhém skrutiniu, jakož i kandidátů, kteří se stali náhradníky, spolu s údaji o výsledcích přednostního hlasování; v případě koalice se uvede i její složení a název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,
- ⇨ **h) seznam volebních stran, které získaly nejméně 1,5 procenta bez zaokrouhlení z celkového počtu platných hlasů, v případě koalice se uvede i její složení,**
- ⇨ i) seznam volebních stran, které získaly nejméně 3 procenta bez zaokrouhlení z celkového počtu platných hlasů, v případě koalice se uvede i její složení.

III. Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

§ 88

Ochrana ve věcech voličů

(1) Jestliže obecní úřad neodstraní chyby nebo nedostatky v seznamu voličů, může se osoba tím dotčená obrátit na soud příslušný podle sídla obecního úřadu, který neodstraní chyby nebo nedostatky, s návrhem na vydání rozhodnutí o provedení opravy nebo doplnění seznamu voličů.

(2) Jestliže obecní úřad nevyhoví žádosti o vydání voličského průkazu, nezaznamenaná v informačním systému správy voleb údaj o hlasování voliče v jiném volebním okrsku nebo neprovede výmaz údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku, může se osoba tím dotčená obrátit na soud příslušný podle sídla obecního úřadu s návrhem na vydání rozhodnutí ke zjednání nápravy.

(3) Jestliže zastupitelský úřad nevyhoví žádosti o vydání voličského průkazu, nevyhoví žádosti o zápis údaje o hlasování ve zvláštním volebním okrsku ~~nebo~~, nezaznamenaná v informačním systému správy voleb údaj o hlasování v jiném volebním okrsku **nebo nevyhoví žádosti o vydání písemností ke korespondenčnímu hlasování**, může se osoba tím

dotčená obrátit na soud příslušný podle sídla Ministerstva zahraničních věcí s návrhem na vydání rozhodnutí ke zjednání nápravy.

(4) Účastníky řízení jsou navrhovatel a správní orgán uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3. V řízení podle odstavce 1 je účastníkem i Ministerstvo vnitra a obecní úřad, který způsobil v seznamu voličů napadenou chybu nebo nedostatek.

(5) Soud rozhodne bez jednání usnesením, a to do 3 pracovních dnů poté, kdy návrh došel soudu.

IV. Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů

§ 44

Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku

(1) V zápise okrskové volební komise a zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede

a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení s uvedením důvodů,

b) celkový počet osob zapsaných do výpisu voličů,

c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

d) počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,

e) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,

~~e)~~ **f)** počet odevzdaných úředních obálek,

~~f)~~ **g)** počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu a počet platných hlasů celkem,

~~g)~~ **h)** počet platných přednostních hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,

~~h)~~ **i)** v samostatné příloze k zápisu stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi, usnesení, která přijala, a jejich stručné odůvodnění.

(2) K uvedení údajů podle odstavce 1 ~~písm. g)~~ **písm. h)** okrsková volební komise nebo zvláštní okrsková volební komise využije potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků, které po ukončení hlasování pro tento účel výslovně jako pomocné hlasovací lístky pro sčítání přednostních hlasů označil předseda okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise za přítomnosti členů okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise; případně použije pomocné sčítací archy poskytnuté elektronicky Českým statistickým úřadem.

§ 49

Zápis Státní volební komise a uveřejnění výsledků voleb

(1) Po provedení skrutinia a po uplynutí doby stanovené pro uzavření poslední volební místnosti na území Evropské unie předá Český statistický úřad zjištěné výsledky hlasování Státní volební komisi. Státní volební komise schválí zápis o výsledku voleb předaný Českým statistickým úřadem. Zápis podepisují přítomní členové Státní volební komise. Člen Státní volební komise může odepřít podepsat zápis o výsledku voleb a učinit k němu výhradu. Důvody odepření podpisu člena Státní volební komise se uvádí v samostatné příloze k zápisu.

(2) V zápise Státní volební komise se uvede

- a) celkový počet osob zapsaných ve výpisech voličů,
- b) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- c) údaj o počtu odevzdaných úředních obálek,
- d) celkový počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,
- e) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,**
- e) f) celkový počet platných hlasů odevzdaných pro každou volební stranu zvlášť,
- f) g) jména a příjmení kandidátů, kteří byli zvoleni, v členění podle volebních stran, a kandidátů, kteří se stali náhradníky, spolu s údaji o výsledcích přednostního hlasování,
- g) h) seznam volebních stran, které získaly nejméně 1 procento z celkového počtu platných hlasů; v případě koalice se uvede i její složení.

V. Zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky)

§ 51

Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku a ve zvláštním volebním okrsku

V zápisu okrskové volební komise nebo zvláštní okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování se uvede

- a) identifikace volebního okrsku nebo zvláštního volebního okrsku,
- b) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho odročení, přerušení nebo prodloužení s uvedením důvodů,
- c) celkový počet osob ve volebním okrsku nebo ve zvláštním volebním okrsku zapsaný do výpisu voličů,
- d) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- e) počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,
- f) počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet**

odložených doručovacích obálek,

g) počet odevzdaných úředních obálek,

h) počet platných hlasů odevzdaných pro každého kandidáta a počet platných hlasů celkem pro všechny kandidáty,

i) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala, a jejich stručné zdůvodnění.

§ 53

Zjišťování výsledku volby prezidenta

(1) Český statistický úřad převezme výsledky hlasování za všechny volební okrsky a zvláštní volební okrsky, ze kterých byly ve stanovené lhůtě odevzdány výsledky hlasování; zpracuje celkový výsledek volby prezidenta a vyhotoví zápis o výsledku volby prezidenta.

(2) Státní volební komise schválí zápis o výsledku volby prezidenta předaný Českým statistickým úřadem. Zápis podepisují přítomní členové Státní volební komise. Člen Státní volební komise může odepřít podepsat zápis o výsledku voleb a učinit k němu výhradu. Důvody odepření podpisu člena Státní volební komise se uvádí v samostatné příloze k zápisu.

(3) V zápisu Státní volební komise o výsledku volby prezidenta se uvede

a) počet volebních okrsků celkem a počet okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování,

b) počet zvláštních volebních okrsků celkem a počet zvláštních okrskových volebních komisí, které předaly výsledek hlasování,

c) celkový počet osob zapsaných ve výpisech voličů,

d) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

e) celkový počet odevzdaných úředních obálek,

f) celkový počet voličů, kteří hlasovali na voličský průkaz,

g) celkový počet otevřených doručovacích obálek pro korespondenční hlasování, z toho počet odložených doručovacích obálek,

h) celkový počet platných hlasů odevzdaných pro všechny kandidáty,

i) pořadí kandidátů podle počtu získaných platných hlasů a počet těchto hlasů; pokud získalo více kandidátů stejný počet hlasů, uvedou se v abecedním pořadí,

j) jméno a příjmení zvoleného kandidáta (§ 54), popřípadě skutečnost, že žádný z kandidátů nezískal počet hlasů potřebný ke zvolení.

VI. Zákon, kterým se mění volební a některé další zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb

ČÁST SEDMNÁCTÁ

ÚČINNOST

Čl. XXXI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2026, s výjimkou ustanovení

a) čl. I bodu 147, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024,

b) čl. I bodu 40, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2025,

~~b)~~ c) čl. I bodu 101, jde-li o § 59b, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2027.